

Sreda, 1. februar 2006.
Svedok Josip Čović
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak 14.19 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine. Hteo bih samo da vas podsetim na izjavu koju ste dali na početku suđenja. Ta izjava i dalje važi. Gospodine Domazet, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala časni Sude. Dobar dan gospodine Čoviću, nastavice gde smo sinoć stali i pitaću vas nekoliko pitanja o Vukovaru, neposredno pre nego što je došlo do sukoba. Pre svega juče ste, odgovarajući čini mi se na moje pitanje, rekli da je u Bogdanovcima bio slučaj kad je lokalno stanovništvo prekinulo, zaustavilo i nije dozvolilo da prođe jedan konvoj JNA. Da li su se takve situacije dešavale i u samom Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U samom Vukovaru se jedanputa desilo, posle zločina u Borovu Selu, kad su išli tenkovi prema Borovu Selu i oni su rekli da će biti kao, da će pokušati zaštititi mir. Međutim, njihov zadatak je ispao sasvim suprotno, oni su se postavili između Borova Sela i Borova Naselja kao barikada. Eto, ne znam kako se ja izražavam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali moje direktno pitanje je bilo, dakle da li je bilo sličnih slučajeva kao i u Bogdanovcima? Onaj slučaj koji ste juče opisali.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ovo šta opisujete da se JNA postavila između Borova Naselja i Borova Sela, je li tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A nije li to bio jedan od načina da se eventualno spreči sukob s obzirom, ako se ne varam, da su u Borovu Selu bili uglavnom Srbi, a u Borovo Naselju uglavnom Hrvati?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nisu obavljali taj zadatak, i dalje se povremeno pucalo iz Borova Sela, a oni nisu uopće reagirali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To o čemu pričate je vaše lično saznanje ili ste čuli od nekoga?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je ovaj, saznanje od naših majstora električara koji su bili u Borovu i jedan dio je bio u "Domu tehnike", kod sporskog aerodroma Borova, a i ovaj, rekli su da su se brzo morali sklanjati, da se stalno pucalo iz Borova Sela prema, prema ovaj, Borovu Naselju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Recite mi zbog Pretresnog veća i zbog nas ovde, da bi se do kasarne u Vukovaru i do tog mesta između Vukovar Sela i Vukovar Naselja došlo, moralo bi da se prođe kroz Vukovar Naselje, je li tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, prolazilo se obilaznicom takozvanom, preko Lušca, a ako poznate kakav je Vukovar, onda vam je jasno kojim putem su išli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi naravno znate gde se nalazi, gde se nalazila kasarna JNA. U ovo vreme o kome govorimo, da li je došlo do, da li ste znali za to, da je došlo do isključenja struje, vode, i blokiranja te kasarne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Do isključenja električne energije nije bilo ni jednog dijela grada sve do 24. osmog kad je masovnim bombardiranjem cijeloga grada napravljene provale ovaj, nestalo je struje i nismo ga imali do pada Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li hoćete time da kažete da nikada kasarna JNA nije bila isključivana iz struje, vode i blokirana na bilo koji način?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije, ni vojarna, ni jedan dio grada nije bio isključivan, to znam sigurno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste nam juče govorili o tome da ste bili rezervni kapetan JNA i to rezervni kapetan prve klase, pa bih vam postavilo nekoliko pitanja još u vezi toga. Da li ste kao rezervni oficir imali i uniformu kod kuće?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ovaj, nisam imao, mi inače nismo imali ovaj, odjeću rezervnih oficira nego samo kad smo bili pozvani u rezervu desetak dana, onda smo u Odsjeku narodne odbrane dobivali ovaj, uniformu da se obučemo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li vam je poznato da su rezervisti imali, ili bar jedan deo, imali uniforme kod kuće u to vreme?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja pretpostavljam da nisu, ali ne mogu odgovoriti točno da jesu ili nisu, jer nisam bio u njihovim kućama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vaš sin je, kako ste vi rekli, mobilisan ili je sam pristupi, to je jedno od mojih pitanja Zboru narodne garde u julu 1991. godine. Je li tačno to šta ste izjavili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Moj sin je bio branitelj, ali sad ovo nije bitno na koji je način, to ne želim da odgovorim. Jer on je svojim osjećajima, kao i svi drugi ovaj, ljudi u Vukovaru, branili su svoj grad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete branili, od koga su to branili grad?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Branili su od JNA, šešeljevaca, četnika i prema Borovu Naselju je bio jedan dio arkanovaca i Teritorijalne odbrane, kako su se nazivali domaći Srbi koji u se uključili zajedno sa JNA da okupiraju grad Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A možete li mi reći, kada smo već oko toga, na koji način su to želeli, JNA pre svega, da okupira Vukovar u to vreme?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Na... na silu. To je pokazalo samo, ja ponovo spominjem 24. To je bilo strahovito granatiranje cjelog grada i to se pucalo iz haubica, minobacača, topova, tenkova, svih mogućih, a bilo je i bombardiranja najviše na početku, iz aviona.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Doći ćemo do toga. Samo da vas ovo pitam. Dakle je l' sam vas dobro razumeo da ste mi rekli da ne želite da odgovorite na pitanje da li je vaš sin bio mobilisan ili se dobrovoljno javio u Zbor narodne garde? Je l' to bio vaš odgovor?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam zašto je to vaše pitanje, uopće mi nije jasno sa ovim mojim svedočenjem?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato da li su svi ratno sposobni ili vojno sposobni, da tako nazovemo, muškarci bili u to vreme mobilisani ukoliko su se nalazili u Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U Vukovaru, u to vrijeme, nije niko bio mobilisan nego su sve bili dragovoljci. I to su sve ljudi ušli kao branitelji Vukovara. To je sve bilo dobrovoljno, nikakve mobilizacije, prisilne mobilizacije nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A ukoliko neko ne bi želeo da bude dragovoljac, kako kažete, da li je mogao da ima zbog toga problema?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije mogao imati problema, ali ljudi koji nisu mogli direktno učestvovati, ali to je najverovatnije zbog godina starosti ili zbog bolesti, ti su ljudi nastojali braniteljima omogućiti ovaj, minimum hrane jer nam je to bilo vrlo teško jer nismo imali, ni vodu, ni hranu, ni... Sve se to zna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je vaš sin, jer ne znam njegov uzrast u to vreme, služio vojni rok pre ovoga ili ne? Vojni rok u JNA.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, moj sin je odslužio vojni rok i ovaj, i u to vrijeme je bio student i na žalost bilo mu je zbog toga što smo doživjeli u Vukovaru prekinuto, nije mogao nastaviti u Osijeku svoj studij, pa je morao ga nastaviti u Zagrebu i tako dalje, da ne govorim, mislim to nije bitno za ovaj razgovor.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Čoviću, juče ste rekli, da su odbrambene snage, kako ste rekli, Hrvatske, oborile dva aviona JNA iznad Vukovara. Jeste li sigurni u to?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Siguran sam, samo nisam rekao dva nego sigurno 20. Za vrijeme cjele odbrane od tri mjeseca.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To niste rekli juče, za 20, ali sam siguran da u jednom danu, da ste rekli da u oborena dva aviona, pretpostavljam u tom prvom danu.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: E, to je drugo, to je drugo pitanje. To je tačno. Prvi dan kad je ovaj, bombardiran grad, onda su dva aviona oborena i to sam vidio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo je to moje pitanje, na osnovu čega to znate, jeste li lično videli obaranje tih aviona?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, vidio sam kad su bili pogođeni, vidio sam ih u momentu kad su padali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći gde je to bilo? Gde su pogođeni i gde su pali?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo na djelu grada, koje ide prema Bršadinu i tamo je silos i naša jedna odbrambena ekipa je bila u silosima i iz toga mjesta su pogođena ta dva aviona.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li mi reći pošto ste očevidac toga, u kom razmaku, da li je to gotovo istovremeno ili u nekom manjem ili većem razmaku došlo do obaranja ova dva aviona?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa u jednom manjem razmaku, nije bio veliki razmak jer su oni, ta dva prava aviona najviše su bombardirali Vukovar, Borovo Naselje, zato su iz tog djela i bili gađani.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste sigurni da su ti avioni tog dana bombardovali, dakle granatirali Vukovar ili su samo nadletali Vukovar?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, oni su bombardirali, evo sad sam rekao, najviše Borovo Naselje i zato su ih iz silosa, to je kraj grada prema Bršadinu, a taj se dio inače zove Borovo Naselje. I zato su ih iz tog dijela, da se odbrane, pokušavali i uspjeli su ih srušiti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Čini mi se da ste juče rekli da su oboreni ručnim bacačima, je li sam dobro to čuo ili imate neko drugo objašnjenje?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja to nisam mogao viditi nego sam samo pretpostavio, jer s obzirom da sam uglavnom znao da kako su, s čime su naoružani. Jedino možda su prije napada na Vukovar i prije same te teške agresije na Hrvatsku u "Borovu", poduzeću "Borovu", oni su imali nekoliko protivavionskih topova. Da li su ih iz njih gađali ja to ne mogu odgovoriti jer to ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li, pošto ste očevidac toga, možete opisati na kojoj su visini leteli ti avioni kada su bili pogođeni? Naravno, ukoliko možete otprilike.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ah, to je teško reći ali negdje, ja mislim, 1.000 metara, ne više od 1.000 metara, možda je dosta niže, samo sam vidio kad su bili pogođeni i kad su padali i padanje je bilo u pravcu Dunava. Da li su onda oni pali preko u Bačkoj, to ne znam, to vi znate.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: S obzirom da ste rezervni oficir bili i školu u Zadru završili gde takođe, koliko znam, postoji vojni aerodrom, da li imate to znanje i možete li da odredite koji je to tip aviona bio?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam u Zadru bio u školi i mi nismo bili na aerodromu nikada. Mi smo kad smo imali vježbe i vježbe u gađanju, onda smo imali na području između Zadra i najstarijeg hrvatskog grada, Knina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li mogu da zaključim da nemate takva saznanja odnosno niste mogli da raspoznate o kom se tipu aviona radi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, sigurno da nisam mogao to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pominjali ste 24. osmi kao dan. Da li je ovo bio dan ranije, dakle 23. avgusta?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je bio točno, 23. i ovaj, 23. je taj dio Vukovara, Borovo Naselje, i oni su onda bili ovaj, najteže taj dan bombardirani, a sutradan, od 24. cjeli grad tako da nije bilo puno razlike i gotovo svaki dan smo imali pljusak raznoraznih granata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih molio samo jednu intervenciju na transkriptu, na osmoj strani, deveti red, stoji 14. kao datum, a trebalo je 24. Svedok je rekao da je 24. počelo, dakle dan iza obaranja ovih aviona, je l' tako? Počelo je granatiranje Vukovara, tako ste izjavili.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa Borovo Naselje je dio Vukovara i to je jasno. Ali samo 24. i ostali djelovi ovaj, strahovito su bili bombardirani. 23. ovde ja važno da kažem, 23. masa djece sa mora se vratilo u Vukovar, a sutradan, na žalost doživili u to i ko zna koliko je njih danas živih. To ne znam podatak. Tako da mi je jasno ostalo u sjećanju taj 24, a dan prije toga sam vidio kad su autobusi dolazili ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, ja vas za avione pitam, molim vas ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Molim, ja želim za ove djece da odgovorim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da je 23. Koje doba dana je bilo i odakle ste vi lično posmatrali sve ovo o čemu ste danas svedočili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo predvečer. A ne znam zašto vam je bitno da vam odgovorima sa kojeg sam ja mjesta gledao? To nije uopće bitno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da odgovarate na moja pitanja, naravno ono šta znate. Ukoliko znate i sećate se.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesta, ali ako je neugodno pitanje, ja obavještavam svu gospodu u Sudu i ja da ne želim onda odgovorit'.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A zašto bi bilo gospodine Čoviću neugodno pitanje ako vas pitam odakle ste posmatrali takav jedan događaj, jer ja hoću da cenim kredibilnost vašeg iskaza i mogućnost da li je istina ono o čemu ste govorili.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja znam samo da sam istinu govorio i uvijek ću govoriti istinu i ne stidim se uopće onog šta sam rekao. Ja samo znam da sam istinu govorio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, još jednom ću pokušati da postavim ovo pitanje. Da li hoćete da kažete odakle ste posmatrali obaranje ova dva aviona?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Zašto vam je to bitno, da ja vama postavim pitanje?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Čoviću, ja ne mogu da odgovoram na vaša pitanja.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, bilo bi od velike koristi Pretresnom veću ukoliko biste samo odgovorili na postavljena pitanja. Mi nismo bili tamo, vi ste bili tamo i mi moramo da pokušamo da vidimo ono šta ste vi videli, jer nas troje sudija nemamo saznanja koja vi imate o tim događajima. Mi moramo na kraju da shvatimo šta se tamo desilo i nama će sigurno da bude od pomoći ukoliko saznamo kako ste vi to mogli da vidite. Ukoliko se budu postavila neka pitanje koja su neprijatna iz nekih ličnih razloga, recite nam, pa ćemo pokušati da to nekako rešimo, ali vas sada molimo da nam kažete gde ste se nalazili tom prilikom. Hvala vam.

SVEDOK ČOVIĆ: Tom prilikom sam se ja nalazio u našem naselju. Naše naselje je ovaj, uzvišeni dio grada, to je kao jedno brdašce, a ono zračno... daleko do ovaj, gdje su pogođeni ti avioni, to sigurno nije zračno dalje od dva kolometra. I to se vrlo ljepo vidjelo. I ne samo ja, to su vidili i drugi, i onda smo govorili, bili smo sretni da su naši branitelji uspjeli prve bombardere koji su vršili jako veliko bombardiranje Borova Naselja, da su uspjeli se odbraniti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro razumeo gospodine Čoviću, vi i još dosta ljudi kažete sada, pored vas je to posmatralo, dakle bili ste na otvorenom prostoru u vreme kada su ti avioni, kako kažete, bombardovali Vukovar. Jesam vas dobro razumeo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste dobro ste, jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Još samo jedno. Pošto ste danas prvi put rekli da je po vama dvadesetak aviona oboreno ukupno za vreme tih borbi oko Vukovara. Ovo ste dosta detaljno objasnili, interesuje me za one druge avione, koja su vaša saznanja o obaranju tih aviona?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Moja saznanja su ta, da su oni kod napada uglavnom dolazili iz suprotnog smjera prema Dunavu i tako kad su bili pogođeni, to vi sigurno znate, vjerovatno su i ti koji su bombardirali računali ako budu pogođeni, onda će ju ih kad padnu, pašće preko Dunava i uglavnom sam i vidio kad su padali preko Dunava. A ovaj, čak je bilo i moje naselje dva puta bombardirano i ovaj, nekoliko kuća je prosto, koje su dobile te bombe, nestalo do temelja. I hvala Bogu, bili smo u drugim podrumima i branitelji i od tih bombi nije niko poginuo, samo je bila jedna obitelj, bili su malo ranjeni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim gospodine Čoviću da odgovarate direktno na moja pitanja, direktno šta vas pitam. Na ovo pitanje ste odgovorili i rekli ste da ste uglavnom videli što pretpostavljam da znači da ste videli još nekih aviona, kako ste objasnili. Ja sam tako shvatio vaš odgovor.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, vidio sam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li to bilo na onaj isti način kao i prvog puta, da ste posmatrali sa približno istog mesta ili uopšte sa ulice ili otvorenog prostora?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa sad otprilike, nije baš metarski sa istog mjesta, samo iz tog naselja, to je jedno manje naselje, jedno 200, 300 metara ukrugu i sad iz našeg naselja sam uvek to promatrao, sad na kojem sad djelu bio, je l' sam bio pet kuća dalje od moje osobne ili negdje, to nije bitno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To i nije bilo moje pitanje, već ovo, vi ste odgovorili, hvala vam. Da li to obaranja aviona, pogotovo ova dva o kome ste pričali, je bila činjenica opšte poznata u Vukovaru, među stanovnicima Vukovara ili je to bila, na neki način neka tajna informacija koju nisu znali drugi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije bila tajna i mnogi su ljudi vidili, a oni koji nisu vidili, koji su bili u dubokim podrumima da sačuvaju živote, onda smo im ispričali to i tako da su svi ljudi znali i bili su sretni da naši branitelji uspejavaju braniti grad i od aviona bombardera.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je tada, dakle govorimo o tom danu, 23. avgustu, ovaj, postojala ta linija fronta na Sajmištu na kojoj je bio vaš sin, a i vi ste tu opsluživali kako ste naznačili i da li ste se tada nalazili na toj liniji?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Sigurno, bila je naravno linija ali bili su branitelji bliže vojarni i bliže tamo naselju tamo Petrova Gora, u tom dijelu grada, to se zove Radnička ulica. U tom djelu grada su branitelji bilo onda prema napadačima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo jedno o tom granatiranju, čini mi se da to niste govorili, a u vašoj izjavi stoji, pa vas pitam, sem to šta ste govorili da je bilo iz aviona, odakle je dolazila ta, to granatiranje, ta paljba? Govorim dakle o 24. kada ste rekli kao prvi dan kada je počelo to značajno granatiranje.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: 24. je najviše granatiranja dolazilo iz vojarne, iz naselja Petrova Gora gdje je bio veći broj domaćih Srba i ovaj, i iz pravca Borova, prema Borovu Naselju iz Borova Sela i iz pravca Trpinje. Iz tih pravaca su bila najžešća granatiranja, a ostalo kad budete pitali, ja ću odgovoriti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Evo zbog čega vas pitam. Zato što u vašoj izjavi, ili da vas prvo to pitam. Da li je tačno da ste dali izjavu istražiteljima Tužilaštva 2003. godine? Jeste li davali izjavu istražiteljima?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, da dao sam izjavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jer tu stoji, pročitacu vam taj deo, gde stoji, pod podanslovom "Granatiranje Vukovara", a vi ćete mi reći da li je to vaša izjava ili ne, vi verovatno imate tu izjavu ispred vas. Ako imate, pogledajte stranu 4 na kojoj stoji, posle ovoga da su avioni JNA bombardovali, stoji: "JNA je granatirala Vukovar iz područja preko Dunava kao i sa brodova koji su se nalazili na Dunavu iza vukovarske Ade".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Tada niste govorili o ovome šta ste sada rekli već ste govorilo ovo, da su, da je to granatiranje bilo preko Dunava i sa brodova. Je li to tačno?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam govorio onda i govorili smo o granatiranju u roku sva tri mjeseca, pa sam onda spominjao iz kojih je pravaca bilo bombardiranja, a vi sad meni postavljate pitanja za granatiranja prvih dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo je u vašoj izjavi opis tog granatiranja prvog dana. Vi ste juče ...

TUŽILAC MOORE: Ako će svedok da se upućuje na neke delove izjave, ja mislim da bi bilo pravično da mu se da izjava da je vidi.

SUDIJA PARKER: Tako je gospodine Moore. Gospodine Domazet, bilo bi dobro da se to stavi ili na grafoskop ili da se prikaže na ekranima, ili da se izjava na papiru da svedoku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Časni Sude, ja sam shvatio da svedok ima ispred sebe tu izjavu i da je izvršio uvid. Ja sam rekao da je to na strani 4, BHS verzije. U odeljku "Granatiranje Vukovara". Ja mogu ako hoće sudski poslužitelj, da mu dam. Ukoliko on to nije našao, dakle prvi red gore na strani 4, stoji: "JNA je granatirala Vukovar iz područja preko Dunava, kao i brodova JNA koji su se nalazili na Dunavu iza vukovarske Ade".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je tačno, pa mislim ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To stoji u vašoj izjavi.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Stoji to u izjavi, to je tačno, jer ja s obzirom da sam rezervni oficir i ovaj, artiljerijski, ipak s obzirom da sam bio često zvan u ovaj, da idem po desetak dana kao rezervni oficir, pa sam toga dosta i naučio. I između ostalog, ja sam vrlo dobro prepoznavao koja je to granata, da li je to od minobacača, da li je to od haubice, da li je to i tako dalje, čak sam objašnjavao to i našem braniteljima.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, je ne znam da li to pomaže Pretresnom veću, ali svedok ima jedan primerak svoje izjave u fascikli koja je zatvorena. Bio bih zadovoljan ako bi se to pokazalo na kompjuterskim monitorima, ali ja ne znam da li će mu uvaženi kolega pokazati kopiji na papiru. Naime, uvek postoji opasnost da vidi neke druge delove. Ja sam ovde fleksibilan.

SUDIJA PARKER: Pa bilo bi dobro da se najpre dokument pokaže na našim ekranima, svakome ne svom jeziku, a osim toga bilo bi od pomoći ako bismo bili sigurni da svedok ima baš tu izjavu, a ne neki drugi dokument.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala časni Sude, neću dalje na ovom insistirati, ja mislim da je svedok odgovorio na ovo šta sam ga pitao.

SUDIJA PARKER: Pa onda bismo možda mogli da krenemo dalje gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET: U redu časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam najlepše.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o učešću branoca Vukovara, juče ste pomenuli da je bila i grupa policajaca iz Zadra kao pojačanje?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, bili su nam u pomoći i sada sam im zahvalan, jer su bili pravi branitelji grada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Čini mi se da ste ranije pominjali i neku grupu policajaca iz Varždina. Da li je bilo policajaca iz Varaždina ili ste ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Iz Vražđina, iz Varaždina, točno je to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jedno, upravo na toj liniji na Sajmištu, da li je bilo i pripadnika HOS-a? Znači na šta mislim, HOS Dobrosava Parage.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pripadnika HOS-a u Vukovaru je bilo samo nekoliko dana i onda su oni otišli u Bogdanovce i ovaj, bili su branitelji sa Bogdanovčanima i najveći deo braniteljstva HOS-a su obavili u Bogdanovcima, do samog pada, 11. jedanaestog 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kad kažete tih nekoliko dana, na koji period mislite?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Datumski ne mogu točno reći, ali misli da je nakon jedno desetak dana, posle 24. osmog da su bili, a onda su prešli u Bogdanovce da brane, s obzirom da u Bogdanovcima je bilo malo branitelja, pa je ovaj, više trebala im tamo pomoć i onda su ovaj, otišli u Bogdanovce.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato ko je bila Alenka Mirković?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne mogu, to mi je poznato ime i prezime, ali ne mogu se sjetiti s obzirom na moje oštećenje mozga imena mi se teže sjetiti. Tek kad osobu vidim onda znam ko je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako bih vas podsetio i rekao da je bila novinarka "Radio Vukovara", da li se sad sećate?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, sad ste me podsetili, ona je bila radila kao novinarka na "Radio Vukovaru". Točno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate da je ona upravo pisala o HOS-u i učešću HOS-a kao herojima Sajmišta, tog fronta na Sajmištu? Ukoliko naravno ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ona je napisala jednu knjigu kao književnik, ja sam je pročitao i mi smo joj jako zahvalni, jer je jako ovaj, to sve fino opisla i iznjela sve tačnosti. I bilo bi mi drago da je i ovde ta knjiga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Čoviću, znate li šta je značio termin "Osa"? "Osa 1", "Osa 2", "Osa 3"?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Taki izraz nije bio kod nas, "Osa". To jedino možda kod JNA ili negdje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE : Hvala ...

SVEDOK ČOVIĆ: Ja ako mogu postaviti jedno pitanje. Ja bih molio gospodu iz Suda, ako može pauza. Je li osećam potrebu.

SUDIJA PARKER: U redu, uzevši u obzir vaše stanje, sada ćemo da napravimo pauzu, ali nastavićemo za 20 minuta, dakle nastavićemo u 15. 20.

SVEDOK ČOVIĆ: Hvala vam ljepo.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, pre toga hteo bih da zamolim da preko Službe za svedoke (Victims and Witnesses Unit) proverimo da li ima nekih problema kod ovog svedoka. Mislim zdravstvenih problema, da li svedok ima zdravstvenih problema.

SUDIJA PARKER: Mislite sada, u ovom trenutku?

TUŽILAC MOORE: Da, i tokom pauze.

SUDIJA PARKER: Tokom pauze. Pa ja mislim da bi Odbrana bila zadovoljna s tim da se to uradi za vreme pauze.

TUŽILAC MOORE: Hvala časni Sude.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja bih zamolio za poluprivatnu sednicu kako bismo objasnili neke stvari, a Odbrana je zapravo predložila da ...

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na javnoj sednici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Čoviću, da li vam je poznata škola "Stjepan Supanac" u Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, poznata mi je škola "Stjepan Supanc". Da li želite da kažem gdje je?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih vas molio.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ona je pored parka, kod Doma zdravlja, iza Doma zdravlja je škola "Stjepan Supanc".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je u toku ovog rata i najvećeg dela vremena za koje se vodile te borbe, ta škola bila linija fronta ili fronta Sajmišta?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Bila je blizu fronta i ovaj, ta je škola jako stradala i ovaj, teško je srušena i sad je hvala Bogu obnovljena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste tokom ovih ratnih događanja bili u toj školi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam bio tamo, ja sam bio stalno u mom naselju i bio sam sa blizu naših dečkih blizu naselja i okoline koje sam više poznavao i o kojima smo se brinuli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Iz ovog što ste rekli gospodine Čoviću, zaključujem da ta linija gde je bio vaš sin i gde ste vi često bili je bila ipak malo dalje od ove škole.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, malo dalje da. To je otprilike kilometar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada ste juče govorili o naoružanju koje su imali branioци Vukovara, govorili ste o raznim vidovima, ali ste rekli i o nekom oruđu koje je proizvedeno u kombinatu "Borovo" i o kome su se vrlo pohvalno izjašnjavali oni koji su to upotrebljavali. S obzirom da ste i vi oficir i to artiljerac, verovatno znate više o tome i možete da kažete o kom se to oruđu radilo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja osobno ne mogu reći o kojem se to oružju radilo, to sam ja tek saznao posle logora i ovaj, kad smo bili u Zagrebu kao prognanici, onda su mi pojedini ljudi koji su to radili rekli su da su na taj način pomagali braniteljima i ja nisam vidio to oružje. I bio sam iznenađen i bilo mi je drago da su pomagali braniteljima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Tokom jučerašnjeg glavnog ispitivanja ponovili ste nešto šta ste i ranije rekli i na pitanje mog uvaženog kolege rekli ste da ste često slušali preko onih zvučnika, pojačala i već kako je to bilo govore u kojima ste prepoznali da to lično govori Vojislav Šešelj, je li tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam vas dobro razumeo vi ste tada rekli da je on lično bio tamo i govorio s one strane, verovatno sa strane fronta gde je to mogao da se nađe.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li želite da kažete kojim se on putem kretao. On se kretao, i to su mi ovaj, ljudi koji su bili bliže, i branitelji objasnili da je on išao od vojarne do naselja Petrova Gora, a to se cjela ta ulica, to sigurno kilometar dugačka, tom ulicom je on na tenku išao i prozivao nas je sve kao ustaše da se predajemo

jer ćemo biti pobijeni iz tih njegovih obraćanja ovaj, nama i cjelom narodu u Vukovaru ovaj, smo po prvi puta saznali, naravno u Borovu Naselju su znali, ali mi smo onda po prvi puta čuli da je naš poznati šef branitelja Blago Zadro, poginuo i da nam je pretio da će se to isto sve desiti i nama ako se ne predamo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko je to često bilo, o tome ste nešto govorili u vašoj izjavi, pa bih vas molio da nam sada kažete koliko je to bilo često kako ste slušali ovako slušali govor Vojislava Šešelja, ne Branimira kao što je ušlo pogrešno?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne često, ali jedno četiri, pet puta je bilo sigurno jer mi smo mu ovaj, glas prepoznali zato što smo ga i prije rata slušali i pre, na televiziji i na radiju i tako da smo odmah prepoznali glas da je to Šešelj. A posle smo saznali kod koga je on provodio noć kad je došao prespavati i tako dalje, kod direktora "Tehnostana" prije rata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li iz ovog vašeg odgovora možemo da se složimo, zaključimo da ste apsolutno sigurni da je bio upravo Vojislav Šešelj i da je on tih četiri ili pet puta ili možda i više puta na taj način lično govorio?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja... Mi smo... Ja sam siguran posebno, a i svi drugi, kad sam pitao šta misle ko je, svi su prepoznali ovaj, ne znam da li mogu spomeniti, moja supruga ona je prepoznala i rekla to je, prepoznaje glas, kao i svi drugi civili su prepoznavali i potvrđivali su. Niko nije posumnjao na nekog drugog.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste da ste tako, na taj način saznali da je Blego Zadro poginuo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li mi reći ko je on bio i kako je poginuo, kada ste saznali na taj način odnosno da li je van Vukovara ili u samom Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U samom Vukovaru. Kažem prvo naše saznanje je baš bilo tim obraćanjem i pretnjama Šešelja. On je rekao da su ubili Blagu Zadru, a ovaj, na koji način i kako je on poginuo, to smo tek saznali od njegovih branitelja iz Borova Naselja u logoru i posle logora kad smo bili u progonstvu. Onda su nam rekli kako se sve to u tančine dogodilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još tu samo jedno pitanje. Pomenuli ste ime osobe za koju ste saznali da je ugostila, dakle da je tada i Šešelj spavao kod nje. Gde se nalazi ta kuća? Tog čoveka.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ta se kuća nalazi u ulici Svetozara Markovića, baš blizu, blizu Radničke ulice. Tako se zvala prije rata, sada se zove drugačije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koji je to kraj Vukovara, severni, istočni, južni, zapadni?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je dio Vukovara koji je bio stari naziv, još pre Drugog svetskog rata, zvalo se Švapsko Brdo. Ovaj, cijeli taj deo se, pa među ostalom tu dolazi ta ulica Svetozara Markovića i Radnička, zbog toga što je do Drugog svetskog rata veliki dio bio ovaj, Njemaca u tom djelu grada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pretpostavljam da je tokom tih ratnih sukoba taj deo grada, nije bio pod kontrolom hrvatskih snaga. Je li sam u pravu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, pa on nije bio, jer je tu bila blizu vojarna i s obzirom na naoružanje koje su naši branitelji imali sigurno su morali se odmaknuti i ona osnovna linija kod Sajmišta bila je Dugom ulicom, koja se danas zove, prije se zvala Otokar Keršovanija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada ste rekli o liniji na Sajmištu, to je ta linija fronta, je li ta linija od samog početka ratnih sukoba bila i prilično dugo je to bila linija fronta ili linija razdvajanja. Da li sam u pravu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ta linija je bila od Radničke ulice na početku i onda, s obzirom koje su naoružanje imali naši branitelji oni su se morali povlačiti prema ulici Otokar Keršovanija i na žalost, taj dio kako su napuštali, svi civili koji su ostajali u kućama su ubijeni u kućama. I tu su jako veliki zločini napravljeni, jer su sve civile, bez obzira je li su oni stariju ili mlađi, bili su ubijani po kućama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U svom jučerašnjem iskazu pomenuli ste da je jedno pomeranje ili povlačenje sa ove linije o kojoj smo govorili bilo negde 3. ili 4. novembra. Da li se sećate toga i da li je to bilo prvo povlačenje ili promena te linije fronta od onog početka ratnih sukoba?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa nakon, eto sada, već 15 je godina od tada, teško je točno reći datum, koji dan baš, ali je ovaj, do same ulice Otokara Keršovanija otprilike za desetak dana su se morali povući naši branitelji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nakon tog povlačenja, koja je bila sledeća linija fronta. Da li je to bilo negde prema dvorcu grofa Eltza?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je jako dugo trajala ta linija odbane, trajala je sve negdje otprilike do 1. jedanaestog. I tu su često pokušavali proboji s tenkovima, raznim ulicama. Ulicom Sajmište, pa nije, JNA nije uspjela, branitelji su uspjeli ih vratiti, pa onda ulicom, mi smo to, to je stari naziv te ulice Tri ruže, a ona se zove Zelana ulica, ti su također bili vraćeni. Nekoliko napada su bili sa tenkovima iz pravca "Vuteksa", to se zove Proleterska ulica i ovaj, baš prilikom toga pokušaja prodora prema centru grada JNA je doživela velike gubitke, jer tu su naši branitelji puno uništili tenkova i ovaj, tom ulicom, posle toga više uopće nisu pokušavali proboj prema gradu. Onda sledeća ulica je Svetozara Markovića, tu su isto također pokušali nekoliko puta, ali tu su naši branitelji sve do 1. jedanaestog uspjeli ih zaustaviti i odbraniti, ali to je sve trajalo ne zbog volje ili nevolje branitelja nego zbog toga što u tom momentu već nisu imali ručnih raketa koje su im najviše služile za odbranu od tenkova.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada smo kod toga, da li vam je poznato da su branitelji imali zarobljenike, da su zarobili i vojnike JNA?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo od branitelja čuo da su imali nekoliko, samo vrlo mali broj ovaj, zarobljenih. Međutim ovaj, većina od tih zarobljenih ustvari nisu bili zarobljeni nego su bili ranjenici i oni su te, bez obzira što su bili napadači, odveli ovaj, u bolnicu na lječenje i ovaj, ja mogu sa ponosom se zahvaliti našim braniteljima što

su bili takvi da ranjenog čovjeka odnesu u bolnicu i to će vam najbolje posvjedočiti ljudi koji su direktno radili u bolnici, koliko je bilo tamo napadača koji su bili lječeni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li ste čuli za slučajeve da su ubijani ti zarobljenici?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam čuo, niko mi to nije rekao, da mi je slučajno neko rekao ja bih i tu rekao jer ja samo govorim istinu i uvek ću govoriti istinu jer ako ja nešto znam, a ne kažem istinu, ja to osjećam u sebi kao veliki grijeh.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: O ovoj ste, na neki način drugoj liniji govorili posle tog povlačenja. Do kad je to trajalo. Da li je to trajalo do onih zadnjih dana o kojima ste rekli kada ste rekli juče da ste se i vi povukli i otišli, zadnju noć proveli u zgradi vašeg preduzeća "Elektrodistribucije", je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, da. Ja sam poslednju noć sa 18. na 19. proveo sam u ovaj, mojoj firmi, u podrumu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, tada je potpuno bila napuštena ova linija ili probijena linija, ako možemo da je nazovemo, fronta.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, tada je već 18. kad se računa kao pad Vukovara, uglavnom cjeli grad je bio, osim Borova Naselja i ovaj, više nije se moglo braniti, već su bili blizu bolnice, zato smo mi tu zadnju noć prespavali u firmi koja je jedno pedesetak metara od bolnice, a sutradan, 19. smo svi nastojali da pređemo u bolnicu, u krug bolnice gdje smo očekivali da će ipak biti jedna ljudska razmjena i razmjena ili da će nas pustiti u slobodni dio Hrvatske.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete ovaj termin ramena, a i juče ste o tome govorili da ste očekivali razmenu, na kakvu ste razmenu mislili, ko za koga i ko sa kim da se razmenjuje?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa mogu vam baš osobno odgovoriti na koga sam mislio. S obzirom da taj zadnji dan kad sam bio u bolnici, nekoliko dana ranije kad sam obilazio ranjenike koje sam ja pomogao nositi u bolnicu, naših branjenika, onda sam ovaj, vidio, baš sam točno vidio jednoga šešeljevca teško ranjenog koji je bio u podrumu sa ranjenim braniteljima Vukovara. I ovaj, onda sam mislio za takvog jednog ranjenika, nekako logično onda će sve civilno stanovništvo pustiti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete mi, govorili ste da ste proveli tu noć pre nego što ste otišli do bolnice, mi kažete, "i onda smo sutradan mi otišli", na koga mislite? Da li je između ostalih i vaš sin bio sa vama ili je on drugim putem krenuo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Moj sin i jedna velika grupa su ranije, poslednjih dana, kako su ostajali bez naoružanja, municije, nisu više imali s čim se braniti i onda su ovaj, išli branitelji u proboj. Tako da ovaj, ja sam osobno, ne samo moga sina, nego i branitelje sve nagovaro, imao sam nekako predosećaj šta će im se desiti, da idu svi u proboj. Međutim, koji su išli u proboj oni su, najveći broj, i danas živi, a oni koji su ostali, na žalost veliki broj ih nema. Još i danas preko 500 ovaj, branitelja se ne zna ovaj, gdje su.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: S obzirom da je, kako kažete vaš sin otišao u proboj i otišao je, pričao je, sigurno vam je pričao da li je to bilo sa borbom ili bez borbe, da li su prošli ti koji su išli sa njim do teritorija pod kontrolom Hrvatske bez borbe ili ne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa oni su u proboju kada su išli nekoliko puta su naišli na blizinu napadača i na blizinu tenkova i bili su i dalje napadani tako da su samu Vuku, kako su bježali, Vuku su samu tri puta preplivavali, makar je bio već zimski mjesec, na jednu stranu, pa na drugu i tako. Mogu si mislit kako im je bilo teško, ali u njegovoj grupi i moj sin, naišli su i na minu i bio je ranjen, i hvala Bogu nije bilo njegovo osobno tako velika ranjivost, tako da su uspjeli se probiti ta njegova grupa. Koji su išli s njime.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je bilo, da li ste čuli i da li ste videli to da su pojedini branitelji Vukovara dolazili u bolnicu, ostavljali oružje i eventualno uniforme i oblačili civilnu odeću?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam vidio, ali ne u bolnici ni kod bolnice, nego dalje, tamo kod Kidričeva ulice jer branitelji nisu imali više s čim da se brane, svaki je samo ostavio jednu bombu i par metaka i kad sam ih pitao zašto ste, zašto još to imate, ovaj, gotovo svaki mi je odgovorio: "To sam si ostavio da se ubijem, neću se dat' zarobit". I ovaj, onda su na tom djelu najviše pobacali, ako je imao neki dio uniforme i oružje i samo si je svaki ostavio bombu da se može ubiti ako dođe do momenta da ga se zarobljava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste možda čuli posle rata da je JNA u samom Vukovaru nailazila posle ovoga i našla čak i skladišta oružja i municije, dakle da je bilo toga u Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, nisam čuo za to ovaj, uopće nisam čuo za to, ali ja vjerujem da skladišta oružja sigurno nije, možda je bilo oružja, ali bez municije i onda to oružje ne vredi ništa. Tako da eto, moguće je onda na takav način, skladište oružja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada ste malopre rekli da ste i lično videli neke koji su odbacivali ono što su imali od oružja, pomenuli ste čak i oružje bombe, gde su to odbacivali i gde su to ostavljali?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa rekao sam to najviše u Kidričevoj ulici, pa iza tih, iza tih kuća prema Vuki. To je tamo jedan dio pješčani bez zgrada i najviše su tamo poodbacivali sve to što su imali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li znate, da li ste videli gde su posle toga odlazili, kao već civili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Posle toga kažem, jedan veći broj je odlazio u proboj, a vrlo mali je broj došao do bolnice. I na žalost, ti koji su ostali ovaj, uglavnom su stradali, ubijeni i mogu samo navesti dva mladića koji ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, nisam... Ja sam vas ovo samo pitao, molim vas da odgovarate zaista direktno na moja pitanja da bi što kraće trajalo. Ali sada, na ovo što ste odgovorili, moje pitanje proilazi iz toga. Kažete da je jedan deo i to veći deo je po

odbacivanju oružja on bi odlazio u proboj. Zar su odlazili bez oružja? Da li niste na neki način pogrešili kada ste ovo rekli?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovaj, ne da sam, oni koji su ostajali sigurno, oni su odbacivali, a oni koji su išli u proboj, oni su ponjeli tu bombu i ovaj, eventualno pušku sa par metaka, jer su svi govorili da ako dođu u slučaj da se moraju predati da će se s time ubiti'.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali moje pitanje je bilo prethodno, dakle ovi koji su ostali, koji su se presvukli, odbacili ono šta su imali od oružja, da li ste videli kuda su oni odlazili? Konkretno da li su odlazili i u bolnicu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ali bilo je i u bolnici ali ovaj, ipak mislim manji dio jer ti branitelji su imali svoje obitelji, oca, majku i baku i djedu koji više su onda odlazili k njima i brinili su se za njih i i da ih ovaj, pokušaju spasiti. U podrumu gdje su bili civili, je li.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste juče govorili o onoj noći provedenoj u "Elektrodistribuciji" rekli ste da ste razgovarali s vašim kolegama i ubeđivali kolege da pođu s vama u bolnicu, da li se sećate toga?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, sećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste juče govorili o onoj noći provedenoj u "Elektrodistribuciji" rekli ste da ste razgovarali s vašim kolegama i ubeđivali kolege da pođu s vama u bolnicu, da li se sećate toga?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I rekli ste još da vam je kasnije bilo veoma drago što ste ih ubedili da pođu s vama u bolnicu. Ako se sećate i toga interesuje me da li možete da objasnite zbog čega?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se i ovaj, i drago mi je i danas mi je drago, jer sam ovo očekivao i da će ju svi ljudi koji se nalaze u krugu bolnice, da će ipak biti nekako bolji odnos prema takvim ljudima, ali tu je bio najveći broj žena i djece, ne one male djece baš ali tu, osnovnoškolaca i očekivao sam da će ju napadači ipak dozvoliti da se jednostavno to cijelo stanovništvo uputi prema slobodnom djelu Hrvatske. Zato sam nekoliko puta iz bolnice ovaj, trčao u poduzeće jer neki ljudi nisu odmah, pa su razmišljali šta je dobro, ja sam ih nagovarao i na koncu konaca sam ih sve hvala Bogu nagovorio i svi su do negdje poslepodne, 19. prešli ovaj, u krug bolnice. I u tom momentu u krugu bolnice je bio već jako veliki broj ljudi iz drugih zgrada u podrumima gdje su bili civili, tako da je po mom, to sam rekao i jučer, po mojoj procjeni bilo kada sam ja ove naše, najmanje 2.000 civila u krugu bolnice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ovako kako ste sada objasnili, ako sam vas dobro razumeo, vi ste 19. ujutru, pošto ste došli u bolnicu, iz bolnice nekoliko puta išli u, pošto je to vrlo blizu je l' tako, u "Elektrodistribuciju" i razgovarali i ubeđivali kolege da pređu u bolnicu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste između toga imali neke kontakte sa upravom bolnice. Konkretno vi ste rekli da ste imali jedan susret sa Vesnom Bosanac. Da li je to bilo, dakle još tada ili je to bilo negde kasnije u toku dana?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam imao direktan susret sa ovaj, doktoricom Vesnom Bosanac, možda ste me krivo razumjeli onda nego je ovaj, naš šef poduzeća, direktor poduzeća imao razgovor, pa sam pitao njega da li mu je doktorica Bosanac rekla s obzirom da je vodila razgovore sa napadačima ovaj, da li ima neke šanse da budemo svi upućni prema slobodnoj Hrvatskoj. A ja osobno nisam sa Vesnom Bosanac razgovarao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala na ovom objašnjenju, ja sam verovatno to pogrešno razumeo što ste rekli juče, vi ste... verovatno informaciju od ovog koga ste pomenuli. A šta vam je on rekao, gde se i s kim se video i šta je njemu rečeno?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa on je rekao da mu doktorica nije nekih vjesti rekla koje će nas obradovati, ali on je rekao, on se ipak nada da ćemo, da će ona uspjeti dogovoriti, pa da svi civili iz kruga bolnice budu upućeni u slobodni dio Hrvatske, u Vinkovce. Prema Vinkovcima i dalje. Međutim, moram reći na žalost, to se nije dogodilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi svakako znate koje bio Marin Vidić Bili. Da li ste njega videli u bolnici ili čuli da je i on bio u bolnici u to vreme?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Marin Vidić Bili, nisam ga ja ovaj... Čujte, teško je reći nakon evo, već 15 godina, to je jedno, a drugo, bila je velika masa civila, stanovništva i to vam mogu reći da je najveći broj bilo starijih osoba i žena tako da je jako, i s obzirom da je bila noć teško je reći ono baš jedino ko je bio blizu tebe onda si vidio. Tamo sam... juče sam i objasnio, tamo sam vidio od moje sestre, od ženina strica sina, Stjepana Petrovića koji je završio na Ovčari.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o odlasku iz bolnice i kamionima koji su bili postrojeni da uđete, hoćete mi opisati taj kamion kakav je bio? Da li je imao onaj krov, cirađu, pokriven? Da li je imao klupe? Da li se moglo da sedi u njemu, jer ste pomenuli da je po vama bio za nekih 25 mesta, a da vas je bilo otprilike dva puta više?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je ovaj, vojni kamion, a ja s obzirom da sam rezervni oficir bio, ja znam kakav izgleda vojni kamion i da on ima sa strane klupe za sjedenje u normalnim uslovima, međutim ovi kamioni nisu imali nikakve klupe za sjedenje nego su mlađi ljudi koji su mogli se penjati gore, kao i sam, uhvatio sam se da se povučem i nekako uđem unutra, a što mi je jako ostalo u sjećanju i što mi je žao, starije bake koje jedva hodaju bile su bacane unutra kao vreće.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Čoviću, to ste govorili juče. Ja bih voleo da pokušamo da izbegnemo ponavljanje i da bi ubrzali ovaj postupak jer ste i vi svakako zainteresovani, pa vas opet molim, još jednom, da zaista odgovarate što je moguće kraće, upravo na ono što vas pitam.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Može.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, rekli ste da nije bilo klupa. Da li je bilo dakle te cirade, da li je bio pokriven taj vojni kamion?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da, cerada je bila, samo nije bilo klupa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jer ta cirada pokriva onaj deo kamiona u kome ste bili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ona je bila onako kako je inače, ona je pokrivala sa strane, samo je ovaj, zadnji dio bilo otvoreno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete to, zadnji deo otvoreno, znači da je bila cirada koja je mogla da se pomera ili je uopšte nije bilo na tom zadnjem delu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam primjetio da je bilo, ali zatvarano nije bilo. I ovaj, baš zbog toga što nije zatvoreno bilo i onda smo, dok su nas vozili do "Vupika" i "Veleprometa", onda smo i gledali u ulici i vidili smo mrtve, to sam juče rekao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde ste se vi u tom kamionu nalazili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam nastojao baš da budem pri kraju automobila i ovaj, pa sam gledao i kad smo prelazili Vuku vidio sam jednog mog kolegu koji je radio samnom, Zvonimir Vilner, ovaj, mrtav dole jer sam vidio da je to naš čovjek s obzirom na jaknu koju je imao, a to je bila, to smo imali u firmi, pa smo svima podjelili, pa smo svi imali te jakne i onda sam prepoznao prema tome da je to naš čovjek, a onda sam dobro gledao i prepoznao sam da je to Zvonimir Vilner.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ovaj, prepoznali ste identitet te osobe koja je ležala, dakle leš koji je bio pored puta kad je kamion prošao, gledajući unazad iz tog kamiona i tako ste prepoznali leš Zvonimira Vilnera ili... je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, Zvonimir Viner.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Recite mi, u to vreme, a i mnogo ranije, nikakvog uličnog osvetljenja nije bilo u Vukovaru ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I da li je moguće da vi usred noći i mraka, unazad možete da vidite uopšte, pogotovu da možete da prepoznate lice pored kojeg ste prošli i to gledajući kad kamion već prođe. Da li mislite da je to zaista moguće?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Moguće je, apsolutno bio je... mjesečina je, a s obzirom da smo radili silne godine zajedno nije bilo puno potrebno da ja njega vidim, baš ono u lice i šta ja znam već. Prvo sam, privuklo me da to gledam kad sam vidio to koje je imao, taj sako iz firme, onda sam znao da je to naš čovjek i onda kad sam pogledao, nekako po obliku glave s obzirom da smo silne godine zajedno radili, onda sam bio siguran da je to on i na žalost... kad sam došao iz logora onda su mi potvrdili da je to on, na žalost poginuo mu je i drugi, brat koji još... a majka mu je brzo umrla posle toga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja moram, zbog jedne intervencije, na transkriptu je pogrešno prevedeno, ponovo da pitam svedoka. Čini mi se da ste vi rekli: "Ja nisam morao da mu gledam u lice", jer ste tako rekli malopre?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da, nisam jer s obzirom da je tolike silne godine radio samnom mislim da se može pretpostaviti da se lagano prepozna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pitam vas zbog toga što je u transkript pogrešno ušlo da ste rekli: "Ja sam video lice", a vi ste rekli: "Ja nisam i amo potrebe da gledam u lice da bih prepoznao". Da li je zaključak da ste vi po toj jakni mogli da pretpostavite da se radi o ovome ili ste do tog zaključka došli kada ste kasnije čuli da je on zaista poginuo na tom mestu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam, kad sam prolazio, po toj jakni sam bio siguran da je to naš zaposlenik, a ovaj... Ja sam ovaj, rekao da sam mislio da je to Zvonimir Vilner, ali ovaj, mogu reći da u tom momentu nisam baš ovaj, bio siguran ali ovaj, kad sam vratio iz logora i kad smo razgovarali o našim članovima poduzeća, onda su mi potvrdili da je to i ja kažem eto, vidio sam ga ja, ali nisam baš bio ono 100 posto siguran jer kažem, ipak je to bila noć i ono malo mjesečine, naravno da nisi mogo 100 postotno tvrditi, to je taj, ali 90 posto sam nekako bio siguran, a eto, kad su potvrdili onda je se pokazalo da sam bio u pravu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, neću više o tome. Sa tim kamionom ste najpre stigli u "Vupik", je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li oceniti koliko ste se vremena tu zadržali pre nego što ste otišli do "Veleprometa"?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U tom djelu smo se vrlo kratko vrijeme, ne vjerujem da je bilo više od pola sata. Jer odmah su izvršene... razdvojili su muškarce od žena, djece i teških staraca i ovaj, to je vrlo kratko trajalo i onda su izdvojili nas, jednu grupu, pedesetak, i nakon toga su nas po naređenju jednog oficira ovaj... Prelazili smo u "Velepromet". To je najviše trajalo pola sata po mojoj procjeni, a možda i manje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro razumeo tu je u "Vupiku" prvi put se vas 50 muškaraca okupilo i bilo smešteno ponovo u jedan kamion, verovatno ste dakle iz ovih kamiona u kome ste bili svi, izašli.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da ste ovo pogrešno razumjeli. Ne u kamion nego su nas samo odvojili od ostalih, pedesetak ljudi. I bili smo postrojeni u dva reda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro i dakle vas pedesetak je otišlo, odvedeno je u "Velepromet". Ako sam vas dobro razumeo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, svi smo prelazili, svima je bilo naređeno, samo je razlika između nas odvojenih, ovaj, što su svi ostali odmah ovaj, zatvarani u hangare, a nas pedesetak su ovaj, postrojili ispred hangara i ovaj, cjelo vrijeme, do odlaska za logor smo bili tu i ispred hangara jedno dva metra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi, u toj grupi, dakle govorim samo o toj grupi od vas pedesetak koliko je bilo, da li ste lično poznavali nekog, da li možete da kažete ko je bio s vama ili je to bila grupa za vas potpuno nepoznatih ljudi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa bilo je tu ono poznatih ovako, više iz viđenja, je l'. To je bila noć i od onog samog straha kojeg smo doživljavali nisi tako ni gledao. Recimo bio je gospodin Terek, ovaj, moj susjed i on je bio pokraj mene, eto jedino tako kojeg znam, a ono uglavnom vidiš da znaš iz viđenja, ali nije mene tada ni interesiral kako se ko zove.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, znači osim gospodina Tereka druge niste poznavali, niti bi mogli da se o njima izjasnite. Ja bih vam pokazao jednu fotografiju i molim vas da se izjasnite da li na njoj poznajete "Velepromet"? Ja bih molio ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Vrlo rado ću vam reći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molio bih da se prikaže fotografija koju smo mi dobili od Tužilaštva koja vodi broj ERN 0467-2115.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je poduzeće veliko trgovačko "Velepromet" i vrlo dobro se vide ti hangari gdje je masa ljudi bila zatvorena, a ispred tih, tu smo mi bili baš ispred ove zgrade po sredini i ovaj, tu smo mi, nas pedesetak bili ispred tih hangara. I onda su se događali događaji koje sam ja juče rekao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja molim da ako može da se ova slika ipak uveća, a vas bih molio, poslužitelj će vam pomoći, daće jednu olovku kojom može da se obeleži na ovoj slici. Ja bih vas molio da obeležite to mesto gde ste vi sa tih pedesetak ljudi stajali, ja bih vas molio da to obeležite sa jednim velikim "A" i da zaokružite to slovo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Tu smo se mi nalazili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, mesto gde ste se vi nalazili sa ovom grupom od pedesetak?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Povukao sam liniju, ja mislim tačno znam i s obzirom da svake godine slavimo memorije i obilazimo to mjesto i u jako mi je dobrom sjećanju to. A samo mogu još dodati da je s ove druge strane bilo, ove po sredini zgrade, ove slike, i s ove druge strane je bio veliki broj doveženih civila koje mi nismo vidjeli. Ali smo posle saznali da je s ove strane bio jako veliki broj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, vi ste jednu liniju povukli, šta znači ta linija? Da li je to linija kolona, odnosno da li ste vi bili u jednom takvom nizu, vas pedesetak, pa ste zato obeležili linijom?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, tačno, dobro ste shvatili. Baš sam povukao zato liniju, jer nas pedesetak smo tako i stajali ispred tih hangara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas sad molim da obeležite s onim što sam ja rekao, slovom "A", mesto gde ste vi lično, dakle u toj, ovaj, vi lično stajali.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam lično stajao evo ovdje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste to zaokružili, stavite jedan znak, stavite molim vas slovo "A" negde pored onda.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Može, može.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste u toku vašeg ispitivanja da su u hangarima bili ostali, sem vas. Hoćete li obeležiti te hangare, da li su to ovi hangari koji se nalaze iza?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, to su ti hangari koji se nalaze, koji se nalaze iza nas i evo, u jednom su redu i ovaj, to su ogromni hangari i ovaj, tu je strahovito bilo puno ovaj, civila i ovaj, jako, jako puno, prosto nabito, jedva se ulazilo unutra. Eto, to su ako treba ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obeležite slovom "B" hangare ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Dobro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U kojima su bili... Pomenuli ste takođe da ste bili očevidac jednog ubistva tu, lica pod nazivom Kemo, je li tako? Pa vas molim da posebnim jednim slovom obeležite to mesto gde se se nalazio taj Kemo i ta dva četnika koje ste pomenuli da su ga ubili.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ubili su ga... Da li hoćete da vam slovom kažem?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obeležite slovom "C".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* On je baš tu ispred gdje sam ja stajao, jedno dva metra ispred mene je taj dečko zaklan. Samo ja ga nisam poznavao i iznenadilo me je kad je neki civil kazao: "Evo Keme, ustaše". I onda je jedan... Dobro, ne moram objašnjavati, ako mi postavite pitanje, objasniću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste nam takođe da ste čuli povremeno na po nekoliko minuta, prigušene pucnjeve, pucnje. Hoćete li pokazati iz kog pravca, po ovoj fotografiju su ti pucnji dolazili? Strelicom ako možete obeležite od mesta gde ste vi bili.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ti pucnji su dolazili, ovdje ja mogu linijom to točno, prvo ću zaokružiti. To je ciglana, i oni su vođeni ovako, iza ovoga odavde i do te rupe od ciglane su vođeni i tamo su ubijani i mi smo s obzirom da je to jedno pedesetak metara iza hangara, to se čulo i oni su ubijani, ali pucnji su bili ovaj, sa prigušivačem, nisu bili ono normalni. To ja, kažem opet, kao rezervni oficir sam osjetio da se puca sa prigušivačem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sad smo samo opet na ovom dokazu, pa ću još neka možda pitanja, ali obeležite molim vas to mesto sa slovom "D".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Ako treba još da vam objasnim s obzirom da je od moje sestre sin, nećak ...

ADVOKAT DOMAZET: Rekli ste to juče, biće možda moje pitanje, ako mi dozvolite da završim sa ovim dokazom. Dakle, ako ste ovo obeležili, ja bih molio časni Sud da se ova fotografija sa ovim oznakama uvede kao dokaz.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, fotografija će biti prihvaćena kao dokaz.

sekretar: To će biti dokazni predmet 148, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, sednica traje otprilike sat i 15 minuta. Uzevši u obzir okolnosti i situaciju u kojoj se svedok nalazi, mislim da bi možda sada mogli da napravimo pauzu, ako vama odgovara?

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA PARKER: U redu, nastavićemo u 16.55.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, izvolite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala časni Sude. Gospodine Čoviću, vi ste malopre na onoj fotografiji obeležili ona mesta i rekli ste nam da ste čak više puta ili svake godine ovaj, obilazili to mesto i verovatno vam je poznato ili možete da procenite kolika je dužina jednog od ovih hangara? Svi su otprilike čini mi se iste veličine, dakle dužina po dubini.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Po dubini, pa moja je procjena od 15 do 20 metara, tu je sigurno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne čini vam se da je to dosta više?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije, nije, nije, jer sam bio... 15 metara sigurno je, ali vrlo moguće i 20.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kako ste juče odgovarajući na pitanja rekli, jedino ubistvo čiji ste neposredni očevidac bili, po vama je ubistvo ovog Keme, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da je posle toga odvučen njegov leš.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde je odvučen, da li ste to videli?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Odvučen je, prema toj slici, u desnu stranu kako smo mi stajali ispred hangara. Znači u unutrašnji dio "Veleprometa".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Danas ste i pokazali na ovom snimku formirajući ovu liniju da je to bila kolona u kojoj je stajalo vas pedesetak, dakle jedan po jedan, a pre toga ste i objasnili da ste došli dva po dva iz "Vupika". I rekli ste da sem gospodina Tereka druga lica niste od tih poznavali ili niste imali vremean da to vidite. Pitam vas zbog ovoga. Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege da li ste otprilike tu polovinu, oko 25 ljudi koji su tokom tog boravka odvojeni od vas, nekog videli posle

rata. I vaš odgovor je bio da niste. Moje pitanje je da li je uopšte bilo moguće da vi, kako ste danas objasnili, možete da identifikujete nekog od tih koji su odvedeni s obzirom da niste ih znali ni po imenu i prezimenu, a ni mnogo vreme da bi mogli da zapamtite njihove likove. Da li sam u pravu ili ne kad ovo kažem?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Odmah na početku pitanja, jedna netočnost. Prelazak iz djela "Vupika" u "Velepromet", ja nisam rekao da su dva po dva držali se za ruke, to se odnosi, tu sam izjavu dao kad su nas uputili prema autobusima i kad su nas posle toga vodili u logore. A ovo smo jednostavno u grupi išli, sve po naređenju i tako da to niste dobro shvatili. A ove koje su, od nas predetak kojih je bilo tamo, više od polovice je sigurno jer po mojoj onako otprilike, kad je bilo naređeno da idemo prema autobusima za logore, ja mislim da je najviše ostalo dvadesetak, a ti ljudi koji su stajali u redu, oni su odvođeni iza hangara i čuli smo pucnjeve. Prema tome, ti ljudi su svi, po tome zaključujem da su oni svi poubijani.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali složićete se da ja to samo vaša pretpostavka, da vi očevidac toga niste bili niti možete da identifikujete te ljude?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu ja to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad se radi o ovom Kemi čije ste ubistvo videli, rekli ste ...

TUŽILAC MOORE: Oprostite. Postavljeno pitanje, konkretno je bilo zapravo u vezi sa stvarnom činjenicom, ali zbog toga koliko je vremena prošlo pitanje je bilo da li svedok može njih da identifikuje. To je zapravo bila priroda pitanja, a odgovor nije konkretno dat tako da ja ne znam da li je svedok zapravo razumeo pitanje ili bar delimično razumeo pitanje. Kako bismo bili pravični prema svedoku, mislim da bi svedoku trebalo da se ponovi pitanje.

ADVOKAT DOMAZET: Ako mogu da kažem, to nije bilo moje pitanje ni protok vremena ...

SUDIJA PARKER: Ja mislim da se mi ovim vraćamo na ranije pitanje gospodine Domazet. To pitanje se zapravo pojavilo samo po sebi, ali vaše konkretno pitanje je bilo: "To je samo vaša pretpostavka zato što niste bili očevidac tih ubistava i ne biste bili u stanju da identifikujete te ljude?". A odgovor je bio: "Ne, ne bih mogao da ih identifikujem".

TUŽILAC MOORE: Da, ali uz dužno poštovanje, tu mogu da se konstruišu dve stvari. Prva je: "Ja ne bih mogao da ih identifikujem zato što je prošlo dosta vremena", ili "u vezi sa onima koji su ubijeni ne bih mogao da ih identifikujem", ili "ne bih mogao da identifikujem one koji su bili ubijeni" i tu može da se napravi zapravo dvostruka konstrukcija.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, ja sam zapravo hteo da kažem da pitanje ima zapravo dve mogućnosti, i to različita dela ili različita kraja i u vezi sa vašim zadnjim pitanjem, a dobili ste odgovor koji se bavi jednim delom, gospodin Moore je s pravom

ukazao da odgovor zapravo nije sasvim jasan kada se razmisli o onome šta odgovorom hoće da se kaže. Ali vi još uvek niste dobili odgovor na prvi deo, odnosno na prvi krak vašeg pitanja za sada. Bilo bi dobro da se to pojasni. Ako ste zadovoljni odgovorom koji ste dobili, onda možete da ostavite to kako jeste. Ali molim vas, pazite na to što možda postoji nešto šta vi smatrate važnim, a ja mislim da odgovor nije potpuno zadovoljavajući.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala časni Sude, pokušaću, da ne bi bilo nikakve dileme. Dakle, moje pitanje se odnosilo ne na protok vremena, jer gospodin Čović o ovim događajima veoma dobro govori bez obzira na protok vremena gledajući izjavu koju je dao i ono šta je govorio danas i juče, ali je pitanje uvaženog kolege Moorea juče bilo drugojačije postavljeno, da li je te osobe koje su odvedene video ikada posle rata. Moje današnje pitanje je bilo da li je bio u mogućnosti da identifikuje te osobe, da li zna o kome se radi, da li je bilo vremena da uopšte njihove likove zapamti da bi eventualno, posle bilo kog vremena mogao da ih u bilo kojoj situaciji prepozna. I evo, ja ću ponoviti to pitanje. Dakle, o tome ste se izjašnjavali, ja vas ponovo molim gospodine Čoviću da se izjasnite. Da li ste sem gospodina Tereka bilo koga od njih poznavali, mogli da prepoznate po imenu, prezimenu ili zapamtili njegov lik?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Terek je bio blizu mene i ovaj, ja sam osobno, čak skupa s njime se uhvatio za ruku kad je bila naredba ovaj, majora JNA ovaj, za put za ovaj, logore, s njim sam se držao čak za ruku i on je živ. On nije među onima ovdje koji su nestali. Je l' oni koji su odvedeni... ipak je to bila noć, tako da teško je bilo prepoznati onda, Vidio sam samo da su odvođeni do ciglane i prema tome sigurno je da ja danas ne bih mogao identificirati njihova tjela mrtva.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne radi se gospodine Čoviću o mrtvim telima nego se radi o tome da li bi mogli prepoznati te osobe, da li ste nekog od njih po imenu i prezimenu znali da bi mogli kasnije, nekoliko godina kasnije ili mnogo kasnije da ih prepoznate.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, pa nisam, ja sam izjavio da nisam znao po imenima, nego tako, eto mnoge sam znao iz viđenja, jer Vukovar ipak nije mali grad i puno je iz različitih djelova grada doveženo tamo, tako da nisi mogao poznat' sve ljude. Mogao si poznavat' koji su bili bliže ili iz tvoje firme ili tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, ja se više neću baviti ovim pitanjem. Osim što ću vas pitati, taj gospodin Terek koji kažete da je preživeo, kako se on zove?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Terek mu je prezime ovaj, ne mogu se sjetiti kako mu je ime jer i Terek smo ga uvek zvali, a njegovu suprugu sam više poznao, jer je ona trgovkinja i tako eto. To nije bitno mislim u ovim pitanjima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada ste malopre obeležavali mesto gde ste videli lice koje ste identifikovali kao Kemo, za koje ste čuli da se zove Kemo, čini mi se da ste rekli da ga je identifikovao jedan mladić, a juče, odgovarajući na pitanja, da je to bila jedna žena koja ga je identifikovala i zbog koje su je izdvojili. Šta je od ovoga tačno? Da li se sećate ko je tog čoveka ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja se sećam, samo vi onda, po ovom vašem pitanju, vi niste razumjeli moj odgovor na pitanje. Ja sam juče izjavio da sam od tih civila koji su prolazili, prepoznao samo tri osobe i to ovaj, ima i čak imena i to znam. To je jedan Mile Maćešić, jedan je pod nadimkom Kesega, to je sin bivšeg Mirka Stankovića direktora vukovarskih novina i vukovarskog radija i prepoznao sam jednu mladu žensku i ovaj, ni onda ni danas nisam znao kako je njoj ime, samo sam znao da je ona radila u Komitetu saveza komunista. A ovaj, nisam rekao da je od njih troje, da su oni pokazali toga mladića što je ubijen nego je od ostalih civila, domaćih, koji su prolazili i pokazivali, neko je, ko je ja ne znam, pokazao tog mladića kojeg su ubili. A Mile Maćešić je mene osobno pokazao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Razjasnili ste, ja sam zaista ovako bio razumeo, ali u redu je. Vi tu osobu, mislim na ovog Kemu, niste poznavali. Da li znate njegovo prezime, da li ste možda kasnije čuli i da li je možda prezime Saiti?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, tog mladića ja uopće nisam poznavao, ja sam samo očekivao da je to neki nadimak ovaj, kad je ta osoba koja je pokazala prstom na njega, ovaj, nisam znao ni ime ni prezime, ni prije, ni kasnije nago sam samo ono zaključivao da je to vjerovatno njegov neki nadimak.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li se sećate da ste kada ste bili davali izjavu istražiteljima Tužilaštva predali jedan spisak lica za koje ste naveli da predstavljaju lokalne četnike ili lokalne Srbe koji su činili neke zločine, a koje ste identifikovali vi ili lica koja su vam u tome pomagala?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja nisam neki spisak predavao, ja sam samo rekao, osobe koje sam ja prepoznao u bolnici i ovaj, na području "Veleprometa". I te sam naveo imena. A neki veći spisak ja nisam predavao i vjerovatno je to neko drugi od svjedoka. I taj sigurno ko je napisao taj popis imena, sigurno to je znao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Moguće da je greška. Mi smo dobili jedan spisak na kome je 51 ime, koji je došao uz vašu izjavu, pa sam pretpostavljao da je to možda vaš, a na njemu nema imena Mileta Maćešića, čak ni Fota.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, to je ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa sam mislio da vas zbog toga pitam kako to da njih nema, o njima ste najviše i pričali. Ali ako to nije vaš spisak, ja se izvinjavam, onda to pitanje neću postaviti. Ja bih na samom kraju ako možemo za vrlo kratko pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatnu sednicu, molim vas.

(privatna sednica)

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam gospodine Čoviću, ja više nemam daljih pitanja za vas.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT BOROVIĆ

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Gospodine Čoviću, dobar dan, ja sam Borivoje Borović, branilac Miroslava Radića. Prvo pitanje, pošto ste bili rezervni kapetan Jugoslovenske narodne armije, da li ste zaduživali uniformu u perodima, u periodima kada ste pozivani na vežbe?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, kad sam pozivan na vježbe, onda u vojnom odsjeku smo dobivali uniformu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li su se te uniforme razlikovale od uniformi aktivnih oficira Jugoslovenske narodne armije ili nisu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da nije, ne mogu baš ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. U Zadru ste obučeni za artiljerca, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li ste nakon toga bili na vojnoj službi u Srbiji?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ovaj, nisam. A drugi dio mislite, posle škole?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Tako je.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Posle škole sam bio šest meseci, rekao sam s obzirom da sam bio u toj grupi, škola je bila ovaj, prostorije su bile kao škola, jedan razred i rečeno je, dvojica koji imaju na kraju najbolje ocjene, ti će biti upućeni, za nagradu upućeni u Titovu gardu. Ja sam bio drugi po ocjenama i nas dvojica smo drugih šest meseci odlučili u Valjevu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li nam možete reći koje ste ocene imali u Zadru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Šta mslite, oficire?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: A, ne mogu se sjetiti ovaj, to je velika, 1961. godina je to bila.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li možete da se setite kako se zvao taj drugi oficir koji je nagrađen zajedno sa vama?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu se sjetiti, ovaj, taj drugi je bio iz Srbije, samo ne znam iz kojeg mjesta.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. U Valjevu, to je grad u Srbiji, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je grad u Srbiji, Valjevo grad.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Na kojoj ste dužnosti vi tada bili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Onda, na toj dužnosti sam bio komandir voda.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kog voda?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Artiljerijskog.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: I još uža specijalnost, izviđača. Izviđački vod artiljerije.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, sada prelazimo na Vukovar, sa kojih su položaja Zenge gađali položaje po Petrovoj Gori i Novoj ulici? Da li vam je to poznato? Prvo, da li znate gde se nalaze ove ulice, a drugo, da li vam je poznato sa kojih su položaja Zenge gađali artiljerijski ove ulice?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: One ako su artiljerijski gađane onda sigurno nisu iz samog grada. Onda su sigurno bili iz pravca Bogdanovaca, Vinkovaca ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jer u Vukovaru i nisu imali, vrlo... Ne znam uopće da su imali ovaj, minobacača ili ovaj, topova. Uopće nisu imali tako da iz tog djela sigurno nisu bili gađali.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je zapovedao tom artiljerijom iz Bogdanovaca ili pak Vinkovaca?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to se sigurno na terenu i po eksplozijama vidi iz kojeg su pravca doalzile te granate, tako da je to teško, vrlo lagano ustanoviti.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. Da li vam je poznato na koji način su avioni, u brišućem letu, kojom vrstom i kojom vrstom naoružanja su gađani, kao neko ko je bio vojnik? Rezervno kapetan.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa bile su bombe te, ja se tu ne razumijem, ali pretpostavljam to ljudi koji su bombardirali, oni znaju s čime su bombardirali.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pitam čime su gađani avioni?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: A, mislite avioni? Pa avioni su uglavnom gađani ručnim raketama koje su naši dečki imali, koji su bili za borbu protiv tenkova.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A malopre ste nam saopštili da su gađani protivvazдушnim topovima koji se nalaze u okviru firme koja se zove "Borovo".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja to pretpostavljam zato što znam dok sam bio ovaj... Prije rata, prije rata sam ja do 1987. godine i bio u Štabu teritorijalne odbrane

grada Vukovara koji je bio... i kao takav sam stalno išao i u rezervu i onda sam znao da u "Borovu" ima nekoliko protivavionskih topova.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koliko?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim tri. Da li je, da li su oni onda iz tih ovaj, to će vam sigurno ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: To vi pretpostavljate da su iz tih, je li tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja pretpostavljam iz tih, ali vjerovatno će ovaj, neko od svedoka koje ćete vi imati ovdje iz Borova Naselja to bolje objasniti koji su bili tamo bliže i prisutni.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A da li to znači da ipak nisu iz ovih ručnih bacača gađani već iz protivavionskih topova?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa vjerovatno, s obzirom da sam ja kao rezervni oficir, ja pretpostavljam da su više iz toga ...

TUŽILAC MOORE: Izvinjavam se, ali ulažem prigovor, prigovor na pitanje. Svedok je u nekoliko navrata rekao da ne zna. Sad se koristi reč pretpostavka odnosno pretpostavljam, šta je ustvari druga reč za nagađanje. Svedok je u nekoliko navrata rekao, moj uvaženi kolega sada pokušava da mu ustvari nametene to pitanje kako bi dobio odgovor koji očigledno ne dobija od svedoka.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, nisam baš sasvim siguran da se slažem sa svim onim šta je gospodin Moore rekao, ali prihvatam to da je ovaj svedok dosta jasno rekao da ne zna tako da ukoliko bude nešto drugo rekao, to neće da ima neku veliku vrednost. Zbog toga smatram da nema svrhe da dalje nastavite sa tim pitanjem.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Časni Sude, i nisam mislio da nastavim, sasvim sam zadovoljan odgovorom. Ako pročitamo transkript, vidi se koja je verovatnija mogućnost gađanja aviona. Hvala vam. Ovih ostalih 18 aviona gospodine Čoviću koje ste pomenuli da su oborile formacije Zengi, da li vam je poznato na koji su način, iz kog oruđa oboreni ti avioni pošto kažete da znate da je oboreno tih 20 aviona?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja kažem... Ja sam dao to i ranije izjavu da ja pretpostavljam da su to dečki ili tih ručnih bacača ovaj, raketa koji su se borili protiv tenkova ili iz ovih topova iz Borova Naselja, protuavionskih. To je kažem moja samo pretpostavka, jer nisam nigdje bio prisutan u blizini da vidim.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li vam je poznato da je nekad avijacija gađala mesto gde se nalaze protivavionski topovi? Ili nisu gađali uopšte taj objekat. Po vama.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Avioni nisu gađali nego su samo prosuli na Vukovar, bez obzira ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Oprostite, pitao sam konkretno, mesto na kome se nalaze protivavionski topovi. Za ova tri meseca koliko traju vojne operacije, da li je bilo koji put pogodeno to mesto gde se nalaze protivavionski topovi ili nije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam opet govorim da ja ne znam na koji deo su... Svedoci, iz tog djela grada Borova Naselja, koji su bili bliže, oni će ju to objasniti, a ja nisam vidio, mogu samo nagađati. To je moja ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je moja pretpostavka. Mislim da ne treba više ovakva pitanja postavljati.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ja mislim da treba, ali u redu. Hvala, prihvatam vaš odgovor. Zašto vi, da li možete objasniti Sudu, kada pominjete četnike, uvek navodite da su to pripadnici Šešeljevih formacija, to jest vrlo precizno kažete, to su šešeljevci? Zašto, recimo oni nisu miloševićevci?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa zato što znamo da su to bili šešeljevci. Šešelj je njih i organizirao ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Odakle, ko vam je to rekao i da li možete Sudu malo bliže objasniti kada ste saznali za te podatke ili samo pretpostavljate?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ono na čega je učestvovao Milošević, to je JNA. A ovaj, Šešelj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Hvala. Da li biste mogli da odgovorite na sledeće pitanje. Pre nego što su počele sve ove ratne operacije sa jedne i druge strane, koliko je u procentu bilo Hrvata u Vukovaru, koliko Srba? Da li je bilo otprilike pola, pola?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, u Vukovaru je... Ja znam tačno, u Vukovaru je bilo 32 posto Srba.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A koliko Hrvata?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: A Hrvata je bilo oko 60 posto i oni jedno 8 posto to je bilo drugih nacionalnosti.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ako vam ja kažem da postoji podatak da je bilo 39 posto Hrvata, a 33 posto Srba, vi negirate taj podatak?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, negiram jer znam tačno koliko je bilo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Hrvatska demokratska zajednica, je li to nacionalna partija bila u Vukovaru? Nacionalna partija Hrvata.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To nije bila hrvatska nacionalna stranka, to je bila i po samom imenu Hrvatska demokratska zajednica i ovaj, jer ti ljudi su želeli da ovaj, sve republike bivše Jugoslavije postanu države i ovaj, vi znate vrlo dobro da se u početku na sve moguće načine ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Izvinite, hvala. Hvala ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pokušao odgovoriti, dogovoriti ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, nisam vas to pitao.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Dobro, ali ja moram objasniti ovaj, ovaj, dragom ovom Sudu kako se događalo to.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: To ću vas pitati postepeno. Ako biste već bilo voljni da odgovarate, sledeće pitanje glasi. Kako se onda desilo da je Srbin pobedio na izborima za predsednika opštine ako su oni bili u tako ubedljivoj manjini, a Hrvatska demokratska zajednica je bila stranka za koju su glasali svi Hrvati?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je baš jedan ljep dokaz kako do rata u Vukovaru nije bilo ovaj, između Hrvata i Srba nikakve nesloge ni mržnje. Većina članova ovaj, Saveza komunista je bilo i Hrvata i oni su glasali i dalje, jer SDP-e je nastavak ovaj, Saveza komunista. I onu su glasli, s obzirom da su imali najviše članova, to je naravno i nije uopće bilo nezadovoljstvo u Vukovaraca što je SDP-e pobedio.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Šta znači to SDP-e, ta skraćenica?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je ovaj, Stranka demokratske partije.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Oni su ostavili taj, eto jedino, partija kao Savez komunista se zove... kao partija.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato da li se ta stranka kao naslednica Saveza komunista Jugoslavije zalagala za jedinstvenu Jugoslaviju? Za očuvanje jedinstvene Jugoslavije. Da ili ne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisu se oni, oni su isto bili da ovaj, Hrvatska postane samostalna država i danas su to isto na čelu sa gospodinom Račanom.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala lepo. Hvala. Pre nego što je došla Jugoslovenska narodna armija, kako ste opisivali ova dva dana, protiv koga ste se vi borili u Vukovaru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Mi smo se u Vukovaru borili protiv šešeljavaca i ovaj, protiv domaćih ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Šta znači... Oprostite, šta znači to domaćih?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Domaćih, oni su sebe nazivali kao TO, teritorijalci, kratica Teritorijalna odbrana ovaj, i ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li su Srbi imali pravo da uzmu učešća u Teritorijalnoj odbrani po postojećim zakonima koji su tada vladali ma prostoru Hrvatske i Jugoslavije? Da li su imali pravo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, oni nisu imali pravo, jer nisu bili ni napadani.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A ko je imao pravo da uđe u Teritorijalnu Odbranu ako nisu oni imali pravo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Oni su dobrovoljno ulazili u teritorijalce, to znači oni su bili protiv, to je pokazao sam rat, oni su bili protiv, i danas se ne slažu da je Hrvatska samostalna država.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Oprostite, ako sam dobro shvatio, da li ćemo se složiti, vi kažete da su pripadnici Teritorijalne odbrane bili protiv oцепljenja odnosno osamostaljenja Hrvatske?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, točno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, ali nisu bili svi to Srbi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: I bio je jedan mali broj Srba koji su isto bili da Hrvatska bude samostalna država i ovaj, bilo je čak i Srba, jedan mali broj branitelja Vukovara.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Kažete gađano je po celom Vukovaru i rušen je grad. O tome ste se izjasnili precizno, ne želim da detaljišete. Međutim moje pitanje glasi, da li su tada pogađane ravnopravno i hrvatske i srpske kuće?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno, sve, cijeli grad.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Zato je to i veliko čudo i ovaj, za mene je to veliki zločin da je grad cijeli rušiti ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Bez obzira ovaj, narod... po kojoj naciji.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Petog meseca 1991. godine, da li ste vi bili rezervni kapetan Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, jesam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li ste to bili i sedmog meseca 1991. godine?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja, pa skroz sam ja bio ovaj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Do kada?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: I danas ga imam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I danas ste rezervni kapetan?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: I danas sam ja ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: I danas taj postoji, nije ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: A ne, ne Jugoslovenske narodne armije nego samo eto, sjećanje na to, to je bilo do 1991. godine. Zašto bih ja bio rezervno oficir ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U trenutku, izvinite, ne bih vas ja zbunjivao. Dakle, biću vrlo korektan, vidim da ste se malo zbunili.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nisam se zbunio nego zašto bi bilo pitanje jesam danas.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sami ste dekli, ja sam i danas.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ostalo je, ostalo je to.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, da se vratimo na početak da vas ne zbunjujem. U petom mesecu, u šestom mesecu i u sedmom mesecu 1991. godine da li ste bili rezervni kapetan Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da li mislite to sa odbranom grada? Pa ja sam bio zaposlen na svom poslu ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pitam vas da li ste bili rezervni kapetan Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, jeste, dok god je bilo Jugoslavije ja sam bio rezervni kapetan.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je tada, u petom, šestom i sedmom mesecu bila Jugoslavija, zvanično?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, bila je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Zenge, rekli ste da su formirane u petom mesecu 1991. godine. Takođe ste izjavilo ovde na Sudu da nisu imali uniforme, ali su imali oružje. Je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li to znači, kad postoji takva naoružana formacija bez uniformi, da je to nelegalna vojska, da ili ne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije to nelegalna vojska nego to je na žalost i nisu mogli ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je to legalna ili nelegalna vojska, bilo je moje pitanje.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To su bili legalni branitelji. Nije to bila legalna vojska, jer onda u tim mjesecima u Hrvatskoj i nije bilo legalne vojske.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Sledeće pitanje HOS. Da li je to bila nelegalna vojska na prostoru Hrvatske u to vreme? Pominjali smo je danas.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo van, jeste, to je bilo ovaj, to su bili branitelji jedne stranke i ovaj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Oni su bil isto branitelji kao i ovi, ali svejedno, među nama je ipak bilo malo nezadovoljstva zašto nisu svi zajedno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li su znači i oni bili nelegalna vojska, to sam pitao?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da. Pa to je bila ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Po tadašnjim postojećim zakonima?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bila kao odbrana jedne stranke.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Ulažem prigovor na vrstu pitanja. Traži se od svedoka da proceni legalnost odnosno ilegalnost nečega. Nije na ovom svedoku da to procenjuje već se radi o činjenicama o kojima će da odluči Sud i drugi.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, Pretresno veće je dozvolilo da se postave određena pitanja po ovom pitanju kako bi mogla da se iznese teza Odbrane. I mi pratimo kome se postavljaju ovakva pitanja, a ovde imamo svedoka koji je rekao da je bio rezervni oficir, vojni oficir i mi smo dozvolili da se takva pitanja postavljaju jedno određeno vreme. Međutim Odbrana će naravno da shvati da mišljenje svedoka o nekim kompleksnim pravnim i ustavnim pitanjima neće da utiče na odluku ovog Pretresnog veća ukoliko Pretresno veće bude trebalo da donese odluku po tom pitanju. Mi nećemo da vas zaustavimo, naravno ukoliko se ne budete predugo zadržavali na ovom pitanju, ali u svakom slučaju nećete da dobijete odgovore koji će da imaju veliku težinu po ovom pitanju i to od jednog običnog svedoka. Ukoliko je ovo relevantno, vi to možete da iznesete u završnoj reči kada se budete osvrtnali na pravna pitanja i tada ćete moći to da iznesete.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, časni Sude. Krajem desetog meseca 1991. godine da li ste u svojoj izjavi, odnosno izjavili ste da su vam došle u pomoć, to je bilo juče, snage iz Zadra. Da li biste bili... ili ste možda pogrešili. U transkriptu stoji da ste juče izjavili: "Došle su nam u pomoć snage iz Zadra".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne iz Zadra nego iz Varaždina.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: E, u redu, pretpostavio sam da ste pogrešilo pošto ste Tužilaštvu odnosno istražiteljima Tužilaštva ranije izjavili da su došle u pomoć snage iz Varaždina, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Iz Varaždina.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Neću da kosristim vaš lapsus, imam u transkriptu, ali nema problema. U redu. Koliko je daleko Varaždin od Vukovara?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa negdje, ne znam tačno, ali pretpostavljam da je negdje oko 200 kilometara.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li znate iz kog pravca su doputovale snage iz Varaždina u Vukovar krajem desetog meseca 1991. godine?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam iz kojeg pravca samo smo bili jako zahvalni da su došli da pomogu odbranu grada.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato sa kojim su naoružanjem došli?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa došli su uglavnom sa "kalashnikovima", uglavnom s "kalashnikovima" ili s puškama bivše JNA.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li vam je poznat podatak koji se pojavio kroz unakrsno ispitivanje nekih svedoka, da je izvesno vreme snagama Zengi u Vukovaru pružana artiljerijska podrška upravo iz Varaždina. Je l' vam to poznato?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne može iz Varaždina, nego iz Vinkovaca.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: E, hvala. Hvala, hteo sam da vi to kažete. Dakle, da li nam možete nešto bliže o tome reći?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa tu, tu nam je pomagala iz pravca Vinkovaca ovaj, i artiljerija i mi smo zahvalni, pomagali su nam ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kada je to bilo, u kom mesecu? Prvi put.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo, to je bilo najviše jedanaesti, deseti i jedanaesti mjesec.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li znate ko je komandovao tim artiljerijskim snagama iz Vinkovaca?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je naš taj prvi zapovjednik Mile, koga smo mi zvali ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dedaković?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Dedaković, mi smo ga zvali Jasreb.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li znate ko je imao konspirativno ime Šljuka?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne, Šljuka, to nisam čuo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ako vam kažem da je to Zadro, Blago Zadro?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam, mi smo samo znali za Blagu Zadru i ovaj... Ja sam osobno poznao njegovog brata, pa sam po tome znao i na žalost ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Rekli ste da je Stožer Zengi bio u atomskom skloništu i opisali ste gde se to atomsko sklonište nalazilo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je u bivšem Vojnom odsjeku, a to je preko puta ovaj, gradske, gdje je bila opština.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A koliko je to daleko od bolnice?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa od bolnice jedno 300 metara, tako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A koliko je to daleko od MUP-a Vukovara?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa možda manje, jedno 20, 30 metara jer MUP i Gradski sud je odmah pored bolnice.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li znate koliko je to atomsko sklonište moglo da primi ljudi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa znam baš točno, osobno jer sam i ja bio dole, prije rata, kad sam išao u rezervu, kad su me pozivali i onda je to izgrađeno, pa sam bio dole, možda je tu moglo biti jedno desetak ljudi, 15 najviše jer je to i napravljeno za Vojni odsjek.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste za vreme ovog ratnog dešavanja u Vukovaru bili u Stožeru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Bio sam samo jedanputa i to me beš osobno pozvao Mladi Jastreba, Branko Borković.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Koji je to mesec bio?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo u desetom mjesecu i on me je pozvao s obzirom da ne pozna grad, samo da na topografskoj karti objasnim ulice i kako sve, gdje je vojarna, gdje ovo naselje, ono naselje i tako i onda sam ga samo, samo sam im dao uputsvo kako izgleda Vukovar i kako se koji dio grada zove.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je još bio neki oficir bivše vojske tada u Stožeru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je, ali ja nisam ga poznavao, bili su, ja sam vidio još dvojicu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kako se zovu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao kako se zovu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam. Da li je postojalo atomsko sklonište u "Borovo-komercu"?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U "Borovo-komercu" ne znam, ne znam da li je bilo, vjerovatno iz Borova svedoci koji budu znaće da li je bilo ili nije bio, ja ne znam da li je bilo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato koliko je "Vupik" imao podzemnih skloništa u vreme ovih ratnih dešavanja?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: "Vupik" je jako puno civila su se sklonili u podrum ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pitam koliko je imao skloništa?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa imao je sklonište, to je u dijelu grada ovaj, u glavnoj ulici ovaj, s jedne i s druge strane je bila vinarija "Vupika" i gdje je, to je današnji muzej, a nekadašnji dvorac Eltz i ovaj, tu se nalazi podrum ispod dvorca Eltza, ispod ceste i na drugoj strani ispod cjele jedne zgrade. To je ogroman, to je vinarski podrum ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Koliko otprilike može ljudi da stane u taj prostor koji ste opisali od dvorca Eltza, pa do ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U tim podrumima i to preko ceste, to je sigurno moglo jedno 200, 300 ljudi, ovaj, i bilo je ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je moglo 2.000, 3.000 ljudi da stane?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim da ne. Ali recimo samo jedna je bomba iz aviona, ovaj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: To znamo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pala i probila i onda je poginulo, 12 civila je poginulo. Čak znam jednu obitelj, na žalost gdje je poginula i majka i dvoje djece.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ako možemo još jedanput oko tog skloništa, kažite mi da li može da stane, ne može 2.000 do 3.000, ali može li približno?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da ne može.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. A da li znate kod tog dvorca grofa Eltza, da li je tu bila neka protivvazдушna odbrana ili neka raketna jedinica Zengi ili šta vi o tome znate, recite Sudu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije bilo jer bila je... Pa bilo je branitelja koji su se kretali s obzirom da je dvorac Eltz s druge strane uz Dunav, bilo je jedan mali broj koji su se tu kretali i manje više promatrali pucanje sa onih brodova sa Dunava ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Odakle vi to znate da su promatrali pucanje sa brodova?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ljudi su posle pričali da su gledali i vidili.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala. Rekli ste da su snage Zengi uništili veliki broj tenkova, to ste pričali juče i danas.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li znate otprilike koliko tenkova JNA ste tada uništili za vreme ta tri meseca? Otprilike.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja, par stotina tenkova je sigurno uništeno, a sad točan broj ja ne znam, jer oni su na različitim mjestima i uništavani i ovaj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. Kao artiljerac, da li možete pomoći Sudu, pa i Odbrani, na koji način se najlakše može uništiti tenk, kojom vrstom naoružanja? Najefikasnije.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Najefikasnije, kakva je bila situacija i s čime su ljudi raspolagali, ovaj, tim ručnim raketama. Međutim, praktički ima protutenkovski topovi. S njima bi se moglo najlakše ovaj, uništavati tenkovi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznat podatak koliko su Zenge imale protivtenkovskih topova?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To sam čuo i kazali su mi da je bio u Borovo Naselju, na Trpinjskoj cesti samo jedan protutenkovski top i da su sa tim topom jako puno tenkova tamo uništili. I tamo i danas građani Vukovara kaže "Groblje tenkova", jer tamo je stvarno bilo jako puno uništeno tenkova.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Izjavili ste juče, na strani 3.427, red 11 do 15: "Kada je Šešelj dolazio u Vukovar, odsedao je u kući Bogdana Vojnovića".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ko je taj čovek?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Taj čovjek je bio, ja sam ga i osobno poznao, on je bio direktor poduzeća "Tehnostan".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je to bilo u novembru mesecu kada ste registrovali da je dolazio kod njega u posetu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to su mi rekli tamo iz susjedstva ljudi koji su, da su vidili kad je on dolazio kod njega. I da je kod njega prenoći i da je verovatno vršio dogovore neke.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Pitao sam da li vam je možda poznato da li je to bio novembar mesec? Da budem konkretan, 13. novembar 1991. godine.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bio novembar, ali to je bilo i ranije. On je i ranije dolazio.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A i u novembru?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, da i u novembru.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je uvek odsedao u kući Bogdana Vojnovića kako ste vi rekli?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa tako su mi rekli ljudi iz susjedstva da su ga vidili ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. E sad da ne bi bilo problema sa izjavom koju ste dali istražiteljima. Tamo ste izjavili, ako imate izjavu pred sobom, da li imate izjavu pred sobom na BHS verziji, verovatno imate. Na hrvatskom jeziku, je li imate izjavu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam na koji članak.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sad ću vam reći. Dakle, na toj, ako imate pred sobom, ovo što piše "Ostale snage", pa pod tačkom 8.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pod kojim brojem vi to čitate?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Stranica 4 i imate osma tačka, osmi paragraf. Nađite četvrtu stranu prvo, hajde polako. Nađite tačku broj 8. Jeste našli?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Četvrti red odozdo, šta piše? "Nisam osobno video", pa dalje. Odnosno peti red odozdo.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da . "Nisam osobno vidio Arkana ... "

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ne, nego Šešelja piše.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Aha, onda to nije četvrti, to je već šesti. "Nisam osobno vidio Šešelja u Vukovaru, ali sam čuo da dolazi i odsjeda u kući Bogdana Vorkapića."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: E, hvala. Sad nam objasnite da li je to bio Vorkapić, gospodin kod koga je odsedao ili Bogdan Vojinović kako ste danas izjavili?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam njega tako, kao poznavao, ja sam njega poznavao kao Bogdana i često sam se bunio da li je on Bogdan ili Vorkapić i onda mi je supruga rekla s obzirom da su njeni roditelji blizu živili, pa mi je ona rekla.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. Očigledno mislili ste na jednu te istu osobu, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da, jer ja sam njega poznavao kao Bogdana i ovaj, s obzirom da sam ja radio u "Elektroslavoniji", on u "Tehnostanu" i surađivali smo često i znali smo se, po imenu smo se zvali i tako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Danas na pitanje mog uvaženog kolege Domazeta, kada vas je u određenom trenutku pitao oko skidanja uniformi i odbacivanja oružja i kada vas je pitao da li su to uradili pripadnici Zengi u bolnici, vi ste rekli ne, nego ste objasnili nako drugo mesto, je l' tako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: E, sada budite ljubazni, pa uzmite opet tu izjavu koju imate pred sobom, pa nađite stranicu 5.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jeste našli paragraf broj 10?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Dobro. Da, jesam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste počeli da čitate red 10 na toj stranici, počinje sa: "Primjetio".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da. "Primjetio sam da neki hrvatski policajci, neki mještani koji su sudjelovali u odbrani grada, dolaze u bolnicu. To sam ... "

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dalje.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: "To sam vidio nakon kad su pobacali ... "

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ne, ne, molim vas nemojte prekidati.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: "Skinuli su uniforme, naravno koji su imali ... "

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo trenutak, trenutak. Gospodine Čoviću ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Dobro, dobro.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Oprostite časni Sude što ovako upadam svedoku. Da li biste bili ljubazni, bez objašnjenja, da pročitate ovu celu jednu idrugu rečenicu? Bez objašnjenja u međuvremenu.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa bio bih, mogu pročitati, kako da ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hajde, budite ljubazni. Počnite od početak.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Zašto da ne? Koju?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: "Primjetio sam ... "

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Samo malo. Da uzmem naočale prvo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sve je u redu.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Evo, da... "Primjetio sam da neki hrvatski policajci...", to su uglavnom bili ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Opet vi.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Dobro, dobro, dobro. "I neki mještani koji su sudjelovali u odbrani grada, dolaze u bolnicu. Skinuli su uniforme i nosili su civilnu odeću, a oružje su odbacili."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li primećujete i da li dozvoljavate da ste vi ovde izjavili da su oružje i odeću odbacivali u bolnici, kao što ste pročitali? Jesam li u pravu? Tako ste rekli istražiteljima.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam istražiteljima odgovorio da su to ni bacali ovaj, u ulici Borisa Kidriča iza zgrada ovaj, koje se zovu vukovarske Rupe.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala ...

prevodioci: Molimo govornike da ne govore istovremeno. Hvala.

TUŽILAC MOORE: Ja bih hteo da raščistimo jednu stvar u vezi sa ovom temom. Ja gledam prevod na engleskom tačke broj 10 i kod mene piše: "Skinuli su uniforme i nosili civilnu odeću", ali ne piše da su odeću skinuli u bolnici. Ja naravno znam da ovo može na dva načina da se protumači, da to može dvostruko da se iskonstruiše, ali ja ne znam da li se to odnosi i na dokument na BHS-u, ali svakako na engleskom to može dvojako da se shvati.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Moore. Da.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja sam očekivao da će gospodin Moore da pročita do kraja rečenicu. Kaže: "Nosili su civilnu odeću, a oružje su odbacili". Ali da ne bi bilo zablude, nikoga nisam hteo da manipulišem, postoji rečenica pre toga koju je lepo pročitao gospodin Čović, apsolutno mislim da je ova intervencija tužioca upravo upućena svedoku da se popravi, što mislim u toku mog unakrsnog ispitivanja ta primedba nije osnovana.

SUDIJA PARKER: Nastavite gospodine Boroviću. Ako gospodin Moore to bude hteo da dalje istražuje, naravno da može.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Takođe ste gospodine Čoviću, ako me pratite, ne morate čitati taj tekst, juče izjavili da ste se uputili prema bolnici da bi među prvima bili razmenjeni, tako ste juče izjavili. Moje pitanje glasi, odakle vam ta pretpostavka da biste vi među prvima bili razmenjeni? A to ste izjavili juče, na strani 3.429, red 6 do 10.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je jedna čisto s moje strane jedna ljudska pretpostavka. Ja sam očekivo od poštenih ljudi da svi civili koji se nalaze u krugu bolnice da to treba, treba odmah uputiti i osloboditi i uputiti u slobodni dio Hrvatske.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li po vama u tom trenutku civile predstavljaju i pripadnici Zengi koji su se umešali među žene i decu odbacujući oružje da bi bili evakuisani?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ali je njih bilo vrlo mali broj.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koliko?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Vrlo mali broj. Ja ne mogu govoriti o broju, koliko, samo u odnosu na sve stanovništvo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: 90 posto ovaj, je najmanje bilo ovaj, žena i ovaj, djece i staraca ovaj, tu, u bolnici. A vrlo mali broj je bio branitelja, nekoliko njih sam ja samo i direktno razgovarao i rekao sam mu: "Zašto si doš'o tu, zašto nisi iš'o u proboj".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. Da li biste sada Sudu rekli pošto ste sa njih nekoliko razgovarali, kako se oni zovu?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa jednog, ne mogu reći, ne sjećam se, ja kažem, ja znam recimo jednog mog Bogdanovčana, jer sam rođen ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koji se zove kako?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U Bogadnovcima, ali ovaj, s obzirom da ja imam oštećenje mozga i to je utvrđeno, meni se jako teško sjetiti imena. I on je ovaj, na žalost ubijen na Ovčari.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pitam od te dvojce, trojice s kojima ste razgovarali, znate li i jedni ime, ili ne znate?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Njegova mati se, to znam, zove se Mara Matić, djevojački, a prezime Marjanović i ona je išla samnom ovaj, u školu i to je njen sin bio i on se prezivao Marajnović. Jedino mu ne znam ime.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro, znači došli smo do prezimena Marjanović. A druga dvojica kako su se prezivali?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa druge isto tako, ne znam, znam sam ih onako iz viđenja i prišli su meni i pitali su me baš i za mog sina ovaj ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. Sledeće pitanje ako dozvolite. Opisali ste nam juče susret sa Darkom Fotom kod "Vupika".

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da treba da ode na Ovčaru. Zašto ste to tada zapamtili, zašto je to bilo važno vama tada da zapamtite da je neko za Ovčaru? Ako je rekao: "Odlazim na Ovčaru", zašto je to vama bilo važno da biste to zapamtili posle 15 godina?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Kad je bilo naređenje da prelazimo sa strane "Vipika" u "Velepromet" onda sam ja čuo da je on pozivao, sigurno vidio sam da on ima i neki čin, sigurno je bio neki zapovjednik i on je njih pozivao da se skupe na jedno mjesto i da moraju obaviti još jedan posao na Ovčari. To meni u tom momentu nije značilo ništa nego samo kad sam otišao onda sam razmišljao, ma kakvi oni tamo posao imaju obaviti, nego kad sam došao iz logora i ovaj, kasnije, kad sam saznano šta se desilo na Ovčari, onda sam se sjetio te njegove izjave i prosto mi je bilo nemoguće da je on bio direktni zločinac, da je on tamo vršio te ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ako bih vam gospodine Čoviću predočio podatak koji ima Odbrana da Darko Fot uopšte nije bio na Ovčari, kakav je onda komentar vaš na ovu tvrdnju koju ste dali upravo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja bih se čak obradovao da nije od ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Otišao na Ovčaru.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. U izjavi OTP-u (Office of the Prosecutor), znači istražiteljima Tužilaštva rekli se da ste u bolnici prvi put videli Jugoslovensku narodnu armiju, samo me pratite, oko 2.00 do 3.00. Nakon toga je Tužilaštvo dostavilo Odbrani *adendum*, to jest dodatak vaše izjave koju ste vi promenili u tom delu, pa ste rekli da ste prvi put JNA videli u bolnici i da je bilo oko 13.00. Juče, juče ste rekli, na strani 3.430, red 8, da ste prvi put videli JNA uveče, bio je mrak, da je bilo mrklo, baš ste se tako izrazili. Moje pitanje glasi, pošto su ovo tri potpuno različita vremena o registrovanju pripadnika JNA na tom prostoru na kome ste vi bili, kod kog vremena vi danas ostajete?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ja ostajem prema izjavi ako ste vi razumjeli. Ja sam njih vidio i u 13.00, ali oni nisu bili onda u krugu bolnice nego su bili van kruga bolnice iza suprotne zgrade od glavne. Pojednog vojnika smo vidili. A ovaj, uveče smo ih vidili u krugu bolnice ispred zgrade u kojoj je bio Odjel psihijatrije i oni su tamo stajali to je bilo jedno 30, 40 metara daleko od ove glavne zgrade gdje smo mi bili unutra u holu i u ovim svim nižim prostorijama i vani na stepeništu i tako dalje.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, to ćemo na kraju proceniti kada budemo ocenjivali ovaj dokaz. Molio bih Sud da na ekran postavimo dokaz broj 59. To je katra Vukovara. Da li vidite gospodine Čoviću?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije još, nemam još slike.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Gospodine Čoviću, imate li?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nemam.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ako je problem časni Sude sa ovim dokazom, ja mogu da ponudim dokumenat koji je nama dostavilo Tužilaštvo na kome isto to mogu da pokažem šta sam zamislio kroz pitanje?

SUDIJA PARKER: Treba malo vremena da se pojavi, zbog velike količine detalja na štampanom dokumentu. Ja vidim na monitorima ljudi koji su ispred mene da se to upravo događa. Ako budete računali vreme, videćete da zapravo treba manje vremena nego da se dokument izvadi i da se razdeli po sudnici. Ali izgleda da puno traje, jer se ništa ne događa. To je zapravo minut, možda 15, 20 sekundi. Pa zapravo mislim da je ovaj put minut i 45 sekundi, oprostite.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Čoviću, je l' imate?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Slika je da, ovdje gdje se vidi ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li možete na ovoj da je nazovemo slici, kao što vi kažete, pokazati gde se nalazi Sajmište i da li možete ucrtati tim crvenim flomasterom uz pomoć službenika Suda vojnu liniju Zengi na Sajmištu, eto. I da obeležite sa slovom "S". Znači nacrtajte liniju kuda se kretala... Ako može da se uveća malo na ekranu možda bi bilo lakše svedoku.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam šta mislite sa pitanjem, ko gdje se kretao.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Evo ovako. Zenge su imale svoje vojne položaje. Imale su ga i na Sajmištu, je l' tako? Da ili ne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To se samo, to se samo zvalo Sajmište po jednoj ulici.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro. Sajmište, kao vojna pozicija Zengi, da li možete ucrtati linijom na ovoj karti koju sam vam ja pokazao i obeležiti sa slovom "S"?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ona se protezala cijelom dužinom od kraja grada prema Bodanovcima ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste počeli da je vučete? Hajde počnite da je vučete.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Evo. Evo otprilike, tako je bila ova.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro. Obeležite pored te linije na početku slovom "S". U redu. Da li biste sada bili ljubazni da linijom sada ucrtate poziciju Mitnice i vojnu poziciju Zengi na Mitnici? Linijom takođe.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Mitnica je sjeverni ovaj dio, a s obzirom da ja nisam bio tamo, ja ne znam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koji je to deo koji kao Vukovarčanin vi možete sada nakon događaja da pokažete?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je više ovako, ta linija se protezala ovaj, između zgrade JNA i ovaj, Vučedol, ona je tako išla, evo ja mogu ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala lepo. Da li biste tu liniju obeležili na samom početku slovom "M", kao Mitnica? Dobro. Na ovoj karti Lužac, kada nađete, pokažite nam vojnu liniju Zengi i povucite je.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovaj, Lužac sam je bio ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo polako, nemojte žuriti.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Evo, Lužac je ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Mora karta malo da se smanji da biste pronašli Lužac. Zamolio bih službenika da malo kartu smanji. I da spusti.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Lužac bi bio otprilike ovdje. Ovdje bi bio otprilike Lužac.

SUDIJA PARKER: A budući da je karta označena u ovoj poziciji, mi ćemo da izgubimo te oznake ako se karta umanja.

ADVOKAT BOROVIĆ: Molim da se ovo uvede kao dokaz, pa ćemo ponovo kartu, odnosno dokaz broj 59 staviti na ekran.

SUDIJA PARKER: Usvaja se u spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet 149 časni Sude.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sada bih zamolio dokaz 59 u realnoj veličini na ekranu.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Meni je ovo teže ovdje, jer ovdje su i ovaj, nisu nazivi ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li može malo da približite da bi se video Lužac?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Evo ga, evo, vidio sam sada, evo ga, evo ga Lužac.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Budite ljubazni, dakle povucite liniju, napišite slovo "L". Da li biste sada ponovo ucrtali ove linije Mitnice i Sajmišta na ovoj karti? Mitnica ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Mitnica, ovaj dio tu prema JNA i ovamo prema Sotinu, to bi išlo cijeli ovaj dio. Tako otprilike.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste obeležili ovaj deo što je Mitnica sa Sajmište sa "S". Dobro. I na kraju, da li biste bili ljubazni da ucrtate liniju odbrane Zengi u Borovo Naselju?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Naselje je ovo ovdje, oni su imali... ovo je Borovska cesta... Evo, ovako otprilike, to je njihov bio.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li biste to obeležili slovom "BN". "BN", Borovo Naselje.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: *(svedok označava)* Borovo Naselje, da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste mogli na ovoj karti pokazati iz kog pravca, na kom pravcu se nalaze Vinkovci, strelicom?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Vinkovci se iz Borova Naselja nalaze ovaj, ovom cestom, eto to je cesta.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Napišite, napišite Vinkovci.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Vinkovci.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. I na kraju, da li biste bili ljubazni da pokažete gde se nalazi mesto gde su bili postavljeni protivavionski topovi? Na kom je to mestu u Vukovaru bilo?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo u Borovu Naselju.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: To označite sa krstićem.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: U Borovu Naselju, ali to je otprilike, prvobitno je bilo ovdje gdje je ovaj silos, a kasnije je bilo u nekom drugom djelu, ali ja ne znam.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala. Samo stavite krstić iznad tog silosa. Hvala. Zamolio bih Sud da ovo uvedemo kao dokaz.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet 150.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li bi bez crtanja gospodine Čoviću mogli pokazati na ovoj karti da li su teritorijalci imali neke svoje linije odbrane ili nisu? Teritorijalna odbrana Srba, kao što ste vi sami izjavili. Da li je imala liniju odbrane ili nije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Oni su napadali zajedno, skupa sa JNA i šešeljevcima i ovaj, bili su naoružani sa svime jer je njih naoružala JNA ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, pre nego što je Jugoslovenska narodna armija učestvovala u ovom oružanom sukobu, moje pitanje glasi, gde se nalazila Teritorijalna odbrana Vukovara koju su sačinjavali lokalni Srbi?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Mi nismo ni znali gdje je njihovo baš glavno središte međutim posle smo saznali da je u naselju Petrova Gora.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A kada ste napadani od tih teritorijalaca kao što ste izjavili? Čini mi se da vam nisam postavio to pitanje, ako jesam vi ćete me ispraviti. Zašto niste potražili pomoć Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Oni su ovaj, samo nekoliko imali obračuna, samo sa par porodica ovaj, koji su stanovali blizu Petrovog Naselja i ovaj, čak su jednog mladiće ubili, jedan je teško bio ranjen ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li smatrate da nije bio napad takve snage teritorijalaca da je trebalo pozivati JNA?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa trebalo je u tom momentu, trebalo je djelovati da spreči jer je to bio jedan potpuno zločin na jednu obitelj.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli šta sam vas pitao?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je bilo razloga da pozivate Jugoslovensku narodnu armiju u pomoć ili nije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nije, jer ona i nije za takve slučajeve je bila zadužena policija.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala. A da li je u bilo kom trenutku bila potrebna vama pomoć legalne Jugoslovenske narodne armije ili nije?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da nam je legalna, ne znam ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala lepo. Prilikom penzionisanja da li vam je uračunat i borački staž u penziju?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Meni osobno?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Vama osobno.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Meni osobno jeste, priznato je i ovaj, najviše mi je priznato iz razloga što sam bio u logoru i pretrpio sve ono moguće u logoru, to mi je ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li su vam priznali staž dok ste ratovali u Vukovaru i dajući savete borcima koji su se zvali Zbor narodne garde? Da li vam je to vreme uračunato u penzijski staž? U borački.

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, pa ja sam i radio u poduzeću skroz do god se moglo raditi, do god je bilo potrebe ja sam bio, osim toga i u radnom odnosu. Pokušavali smo najviše ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, ja sam vas pitao za borački staž za vreme vukovarskog ovog ratovanja, da li vam je uračunat kao borcu, a ne da li ste radili.
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa računato mi je kao logistički borac, eto.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Logistički?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Logistički borac. Da. Vi to znate šta je to. To znači da si služio branitelje, a eto, najviše smo im služili hranom i ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ja ne znam šta znači logistički borac, ali ne bih s vama da polemishem, nemam na to pravo. Moje pitanje glasi da li ste pomagali artiljeriji i na koji način? Koja je pripadala Zengama.
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam imao ni prilike s njima razgovarati niti su tražili. A ovaj, u blizini gdje sam se ja nalazio nisu uopće imali artiljerijskog oružja tako da nisam mogao ni davat' savjete.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, dobro. Pominjali ste da je "Borovo" proizvodilo bacače pre rata, je l' tako?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne pre rata.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Nego kada?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Nego su mi rekli, to sam posle saznao, to mi je jedan poznanik koji je radio u odjelu tvornice koji se zvao "Strojarstvo", oni su bili sposobni kaže, svega proizvoditi i da su oni naoružanja nekog ovaj, montirali i proizveli i da ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Gospodine Čoviću, kao oficir rezervni sa visokim činom, recite Pretresnom veću koje oružje je proizvodilo za Zenge "Borovo" fabrika? Kako se zove to oružje?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne znam ja kako se zove oružje, samo mi, kažem, jedan mi je poznanik rekao sam da je on radio na proizvodnji nekih cjevi za ne znam kako, da li je to bila puška ili je to bio neki ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Top?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Top ili... Ali ja pretpostavljam da je bio neki top.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. I na kraju, rekli ste Pretresnom veću da ste vi u prvo vreme koristili lovačko naoružanje u 90 posto slučajeva.
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Moje pitanje za vas kao oficira glasi. Lovačko oružje, je li to oružje kojim se love životinje ili ljudi?
SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: To je lovačko oružje kojim se love životinje.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li znate da je po svim ratnim zakonima zabranjena upotreba lovačkog oružja u borbi sa ljudima, u ratu? Da li znate?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne znam uopće, nego ja znam samo i ljudi koji su odlazili, koji su imali lovačko oružje poklanjali su braniteljima. "Evo vam, branite se."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li ste nekada videli osobu koja je pogođena iz lovačkog naoružanja, kakve vrste povrda ima ta osoba?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam mogao videt, nisam vidio i nisam mogao viditi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu, hvala. I poslednje pitanje. Pošto osećam da je vreme za pauzu gospodine Čoviću ...

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno, već smo trebali i prije.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste vi bili za otepljenje Hrvatske od Jugoslavije i da li ste se zalagali za koncept samostalne hrvatske države? Da ili ne?

SVEDOK ČOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala. Časni Sude, ja sam završio.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Boroviću i hvala vam na brzini kojom ste obavili svoje ispitivanje iako sam siguran da je ova jedna žena koja je prevodila ono šta ste vi govorili možda nema baš isti stav, odnosno možda nije imala celo vreme. Zahvaljujemo se i njoj i svima koji su nam pomagali. Sada je došlo vreme za pauzu, a budući da će nam trebati 20 minuta, nema smisla da ponovo nastavljamo večeras, pa ćemo onda za danas da prekinemo i da nastavimo sutra u 14.15.

